

ZAKON

O PREDMETIMA OD DRAGOCENIH METALA

I. UVODNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se zahtevi za stepen finoće predmeta od dragocenih metala, sredstva za lemljenje, prevlake od drugog dragocenog metala, zahtevi za delove predmeta od nedragocenih metala, uređuju se uslovi i način ocenjivanja usaglašenosti predmeta od dragocenih metala i priznavanja inostranih žigova, utvrđuje se obaveza plaćanja takse za radnje koje se preduzimaju i akte koji se izdaju u postupku ocenjivanja usaglašenosti, odnosno ispitivanja i žigosanja predmeta od dragocenih metala, uređuje se otkup upotrebljivanih predmeta od dragocenih metala, uređuje se vršenje nadzora u oblasti predmeta od dragocenih metala, kao i druga pitanja od značaja za stavljanje na tržište predmeta od dragocenih metala.

Član 2.

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na:

- 1) predmete od dragocenih metala namenjene izvozu;
- 2) predmete od dragocenih metala koji su prevučeni emajlom, dragim kamenom, biserom ili drugim nemetalnim materijalom;
- 3) predmete od dragocenih metala koji se proizvode ili privremeno uvoze kao uzorci za izložbe i sajmove i nisu namenjeni za stavljanje na tržište;
- 4) predmete od drugih metala prevučeni dragocenim metalom;
- 5) predmete od dragocenih metala starije proizvodnje koji imaju naučnu, istorijsku ili kulturnu vrednost, kao i perca za naliv-pera;
- 6) investiciono zlato u smislu zakona kojim se uređuje porez na dodatu vrednost, kao i investiciono srebro, platinu i paladijum;
- 7) predmete ili delove predmeta koji se upotrebljavaju za medicinske, stomatološke, veterinarske, naučne i industrijske svrhe.

Član 3.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) dragoceni metali su platina, zlato, paladijum i srebro;
- 2) legura dragocenog metala je čvrsta homogena smeša koju čini najmanje jedan dragoceni metal i jedan ili više drugih metala;
- 3) finoća je masa dragocenog metala sadržana u ukupnoj masi legure, izražena u hiljaditim delovima;
- 4) oznaka finoće je brojčana vrednost koja odgovara jednom od propisanih stepena finoće;
- 5) stepen finoće je najmanja masa dragocenog metala sadržana u ukupnoj masi neke legure, izražena u hiljaditim delovima;
- 6) državni žig je oznaka stepena finoće kojom se potvrđuje usaglašenost predmeta od dragocenih metala sa propisanim zahtevima, kao i to da je predmet od dragocenog metala izrađen u finoći jednakoj ili većoj od propisane za taj stepen finoće, a manjoj od narednog stepena finoće;

7) predmet od dragocenog metala je nakit, kao i bilo koji drugi predmet napravljen od dragocenog metala ili njegovih legura, koji sadrži sve potrebne delove koji ga čine kompletnim;

8) mešoviti predmet je predmet čiji su sastavni delovi izrađeni od različitih dragocenih metala, njihovih legura, drugih metala ili drugih materijala, kao i predmet čiji su sastavni delovi izrađeni od jednog dragocenog metala različitih finoća;

9) prevlaka od dragocenog metala je sloj dragocenog metala koji se nanosi na predmet ili njegove delove hemijskim, elektrohemijskim, mehaničkim ili nekim drugim postupkom;

10) sredstvo za lemljenje je legura dragocenog metala koja se može koristiti samo kao vezivni materijal;

11) poluproizvod je poluga, odlivak, granula i drugi oblici izrađeni od dragocenog metala ili njegove legure namenjen za izradu gotovog proizvoda;

12) privredni subjekt je privredno društvo ili drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji je registrovan u Republici Srbiji u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata, a koji predmete od dragocenih metala stavlja na tržište;

13) proizvođač je privredni subjekt koji je registrovan u Republici Srbiji u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata i kome je Direkcija za mere i dragocene metale izdala rešenje o znaku proizvođača;

14) otkupljivač je privredni subjekt koji je registrovan u Republici Srbiji u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata i koji je registrovan u Direkciji za mere i dragocene metale kao otkupljivač predmeta od dragocenih metala i njihovih delova;

15) uvoznik je privredni subjekt koji je registrovan u Republici Srbiji u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata, koji uvozi predmete od dragocenih metala i kome je Direkcija za mere i dragocene metale izdala rešenje o znaku uvoznika;

16) zastupnik je privredni subjekt koji je registrovan u Republici Srbiji u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata, koji zastupa proizvođača koji ga je ovlastio da za njegov račun preduzima radnje iz ovlašćenja u vezi sa stavljanjem predmeta od dragocenih metala na tržište Republike Srbije i kome je Direkcija za mere i dragocene metale izdala rešenje o znaku zastupnika;

17) znak proizvođača je znak kojim proizvođač označava predmete od dragocenih metala, u skladu sa ovim zakonom;

18) znak uvoznika je znak kojim uvoznik označava predmete od dragocenih metala, u skladu sa ovim zakonom;

19) znak zastupnika je znak kojim zastupnik označava predmete od dragocenih metala, u skladu sa ovim zakonom;

20) označavanje predmeta od dragocenih metala je utiskivanje znaka proizvođača, uvoznika, odnosno zastupnika i odgovarajuće oznake finoće;

21) ispitivanje predmeta od dragocenih metala je postupak kojim se ocenjuje usaglašenost predmeta od dragocenih metala sa propisanim zahtevima;

22) žigosanje predmeta od dragocenih metala je označavanje predmeta od dragocenih metala državnim žigom ili međunarodnim žigom u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumom čiji je potpisnik Republika Srbija;

23) stavljanje na tržište predmeta od dragocenih metala je prva isporuka

predmeta od dragocenih metala na tržište Republike Srbije;

24) registar otkuplivača je javni registar koji u pisanoj i elektronskoj formi vodi Direkcija za mere i dragocene metale i objavljuje ga na svojoj internet stranici.

Drugi pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu, a nisu definisani u stavu 1. ovog člana, imaju značenje definisano zakonima kojima se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti i standardizacija.

Član 4.

Predmet od dragocenih metala može se staviti na tržište ako je usaglašen sa propisanim zahtevima, ako je njegova usaglašenost ocenjena prema propisanom postupku, ako je označen i žigosan u skladu sa ovim zakonom, odnosno ako ga prati propisana dokumentacija.

Član 5.

Direkcija za mere i dragocene metale (u daljem tekstu: Direkcija) obavlja sledeće poslove u oblasti predmeta od dragocenih metala:

- 1) određuje rešenjem znak proizvođača, uvoznika ili zastupnika;
- 2) vodi evidenciju znakova proizvođača, uvoznika ili zastupnika, kao i registar otkuplivača;
- 3) vrši ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocenih metala;
- 4) vrši ispitivanje dragocenih metala i njihovih legura;
- 5) vrši nadzor u oblasti predmeta od dragocenih metala;
- 6) sarađuje sa nadležnim inspeksijskim organima i pruža stručnu pomoć iz oblasti predmeta od dragocenih metala;
- 7) priprema stručne osnove za izradu nacrt propisa iz oblasti predmeta od dragocenih metala;
- 8) odlučuje u upravnim postupcima iz oblasti predmeta od dragocenih metala;
- 9) predstavlja Republiku Srbiju u međunarodnim i regionalnim organizacijama i uspostavlja saradnju u oblasti predmeta od dragocenih metala;
- 10) obavlja i druge poslove iz oblasti predmeta od dragocenih metala, u skladu sa ovim zakonom.

Direkcija izdaje glasilo u kome se objavljuju rešenja koja Direkcija donosi u skladu sa ovim zakonom.

II. ZAHTEVI ZA PREDMETE OD DRAGOCENIH METALA

Član 6.

Najdragoceniji plemeniti metal je platina, a zatim zlato, pa paladijum, pa srebro.

Predmeti od dragocenih metala (u daljem tekstu: predmeti) koji se stavljaju na tržište moraju ispunjavati tehničke zahteve u pogledu jednog od sledećih stepena finoće:

- 1) predmeti od platine:
  - I stepen finoće 950 hiljaditih delova (950/1000);
  - II stepen finoće 900 hiljaditih delova (900/1000);
  - III stepen finoće 850 hiljaditih delova (850/1000);

- 2) predmeti od zlata:
  - I stepen finoće 950 hiljaditih delova (950/1000);
  - II stepen finoće 840 hiljaditih delova (840/1000);
  - III stepen finoće 750 hiljaditih delova (750/1000);
  - IV stepen finoće 585 hiljaditih delova (585/1000);
- 3) predmeti od paladijuma:
  - I stepen finoće 950 hiljaditih delova (950/1000);
  - II stepen finoće 500 hiljaditih delova (500/1000);
- 4) predmeti od srebra:
  - I stepen finoće 950 hiljaditih delova (950/1000);
  - II stepen finoće 925 hiljaditih delova (925/1000);
  - III stepen finoće 800 hiljaditih delova (800/1000).

Predmeti, pored propisanih stepena finoće, mogu imati i finoću 999 hiljaditih delova (999/1000).

Izuzetno od odredbe stava 2. tačka 2) ovog člana, predmeti od zlata (zlatnici, spomen-plakete i sl) mogu imati finoću 900 hiljaditih delova (900/1000).

Predmeti izrađeni od legure dragocenog metala čija je finoća niža od najmanjeg stepena finoće iz stava 2. ovog člana ne smatraju se predmetima od dragocenog metala u smislu ovog zakona.

Predmeti, pored zahteva za stepen finoće, moraju ispunjavati i zahteve koji se odnose na stepen finoće sredstava za lemljenje, prevlaku od drugog dragocenog metala, zahteve za delove od nedragocenih metala, ukoliko ih predmet sadrži, kao i druge zahteve u pogledu njihove izrade.

Ministar nadležan za predmete od dragocenih metala (u daljem tekstu: ministar) bliže propisuje zahteve iz stava 6. ovog člana.

Član 7.

Predmeti koji imaju finoću veću od finoće propisane za određeni stepen u članu 6. ovog zakona, a manju od narednog višeg stepena, smatraju se predmetima koji imaju finoću tog nižeg stepena, bez negativnih odstupanja.

Član 8.

Predmeti čiji su sastavni delovi izrađeni od legura različitih dragocenih metala među kojima nisu uočljive granice ili razlike, imaće oznaku finoće dragocenog metala koji je sastavni deo legure i koji je najmanje dragocen.

Predmeti čiji su sastavni delovi izrađeni od legura istog dragocenog metala ali različitih stepena finoće među kojima nisu uočljive granice ili razlike, imaće oznaku finoće sastavnog dela čiji je stepen finoće najniži.

Na predmetima čiji su sastavni delovi izrađeni od legura različitih dragocenih metala među kojima je granica jasno uočljiva, označavanje finoće obavezno je na delu napravljenom od legure dragocenog metala koji je najmanje dragocen, a ostali sastavni delovi tog predmeta ne moraju biti obeleženi, ali ako se obeležavaju, obeležavaju se oznakom finoće koju ima legura dragocenog metala od koga je taj deo napravljen.

Predmeti koji se sastoje od delova dragocenih metala i od delova drugih materijala nosiće oznaku finoće na delu izrađenom od dragocenog metala, a delovi

od nedragocenih metala, koji su sastavni deo predmeta, moraju biti označeni oznakom METAL, MET ili M, u zavisnosti od njegove veličine.

III. PROIZVOĐAČ, UVOZNIK, ZASTUPNIK I OTKUPLJIVAČ

Član 9.

Proizvođač predmeta je dužan da predmete koje proizvede, označi svojim znakom proizvođača i oznakom finoće.

Pored znaka proizvođača i oznake finoće proizvođač predmeta može predmete označiti i znakom koji je zaštićen u skladu sa propisima kojima se uređuju žigovi, o čemu Direkciji prilaže dokaz.

Oznaka finoće iz stava 1. ovog člana mora po brojčanoj vrednosti da odgovara jednom od stepena finoće propisanih u članu 6. ovog zakona.

Proizvođač ne može predmete označavati drugim znacima ili oznakama, osim znakom proizvođača i oznakom finoće koji su određeni u skladu sa ovim zakonom, kao i znakom iz stava 2. ovog člana.

Ministar propisuje sadržinu, oblik i dimenzije znaka proizvođača, uvoznika, odnosno zastupnika i oznake finoće, način na koji se predmeti označavaju, opremu i izgled radnih prostorija koje moraju da poseduju proizvođači predmeta, kao i sadržinu i obrazac zahteva za dobijanje znaka proizvođača.

Član 10.

Znak proizvođača određuje se rešenjem koje na zahtev proizvođača donosi Direkcija.

Znak proizvođača mora biti evidentiran kod Direkcije.

Nakon dobijanja rešenja iz stava 1. ovog člana proizvođač je dužan da dostavi Direkciji matricu znaka proizvođača i znak proizvođača radi uzimanja otiska.

Matrice znaka proizvođača i otisak žiga tog znaka čuvaju se u Direkciji.

Proizvođač je dužan da obavesti Direkciju o svim promenama u vezi sa podacima iz evidencije znakova proizvođača koju Direkcija vodi u skladu sa ovim zakonom, kao i o obustavi poslovanja, u roku od 30 dana od dana nastanka promene ili prekida obavljanja delatnosti.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja, uz koju se prilaže dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi.

Rešenje ministra je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 11.

Rešenje o određivanju znaka proizvođača ukida se rešenjem Direkcije ako:

- 1) se utvrdi da proizvođač predmeta više ne ispunjava propisane uslove;
- 2) je proizvođač odnosno odgovorno lice kod proizvođača izvršilo krivično delo falsifikovanja znakova za označavanje predmeta za koje je pravosnažno osuđen;
- 3) proizvođač predmeta trajno prestane da obavlja registrovanu delatnost ili privremeno duže od šest meseci od dana privremenog prekida obavljanja delatnosti.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja, uz koju se prilaže dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi.

Žalba na rešenje ne odlaže njegovo izvršenje.

Rešenje ministra je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Znak proizvođača za koji je ukinuto rešenje o znaku proizvođača ne može se upotrebljavati.

Proizvođač kome je ukinuto rešenje iz razloga iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana, ne može podneti novi zahtev za određivanje znaka proizvođača u roku od šest meseci od dana prijema rešenja o ukidanju rešenja o znaku proizvođača.

Proizvođač je dužan da znak proizvođača iz stava 5. ovog člana dostavi Direkciji radi uništenja u roku od 15 dana od dana prijema rešenja o ukidanju rešenja o znaku proizvođača.

Član 12.

Direkcija može izdati rešenje o znaku proizvođača i članovima udruženja primenjenih umetnika koji izrađuju umetničke predmete, pod uslovima i na način pod kojima se to rešenje izdaje proizvođačima predmeta.

Uz zahtev za izdavanje rešenja iz stava 1. ovog člana podnosi se dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na proizvođače predmeta primenjuju se i na lica iz stava 1. ovog člana.

Član 13.

Uvoznik ili zastupnik, pre stavljanja predmeta na tržište, dužan je da označi predmet stranog proizvođača svojim znakom, odnosno znakom uvoznika ili znakom zastupnika.

Ukoliko predmet iz stava 1. ovog člana nema oznaku finoće ili ta oznaka ne odgovara bročanoj vrednosti stepena finoće u smislu člana 6. ovog zakona, uvoznik ili zastupnik je dužan da taj predmet označi oznakom finoće u skladu sa ovim zakonom.

Predmet iz uvoza koji poseduje jedinstvenu identifikacionu oznaku ne mora biti označen znakom uvoznika ili zastupnika, kao ni oznakom finoće.

Član 14.

Odredbe čl. od 8. do 12. ovog zakona shodno se primenjuju i na uvoznika ili zastupnika.

Član 15.

Pre stavljanja predmeta na tržište, proizvođač, uvoznik ili zastupnik dužan je da predmet dostavi na ispitivanje i žigosanje, radi utvrđivanja njegove usaglašenosti sa propisanim zahtevima.

Uvoznik ili zastupnik je dužan da uz zahtev za ispitivanje i žigosanje predmeta iz uvoza dostavi Direkciji i carinsku deklaraciju predmeta koja se odnosi na carinski postupak puštanja robe u slobodan promet.

Predmet iz uvoza koji poseduje jedinstvenu identifikacionu oznaku ne mora se žigosati, ali se za takav predmet posle ispitivanja izdaje uverenje o potvrđivanju stepena finoće, koje pored oznake stepena finoće sadrži i podatke o uvozniku ili zastupniku.

Privredni subjekt stavlja na tržište samo predmete od dragocenih metala koji su usaglašeni sa propisanim zahtevima.

U slučaju sumnje u stepen finoće predmeta, zainteresovano lice može tražiti

od Direkcije vanredno ispitivanje finoće predmeta od dragocenog metala i izdavanje izveštaja o izvršenom ispitivanju. Troškove vanrednog pregleda stepena finoće snosi podnosilac zahteva.

Ministar bliže propisuje vrste, oblike, izgled i način izrade državnih žigova.

Član 16.

Za predmete od platine, zlata i paladijuma mase do 1 g i predmete od srebra mase do 3 g, kao i delove, odnosno nekompletne predmete, ne postoji obaveza ispitivanja i žigosanja, a za predmete od platine, zlata i paladijuma mase do 0,5 g i predmete od srebra mase do 1 g, ne postoji ni obaveza označavanja.

Član 17.

Ispitivanje, odnosno žigosanje predmeta obavlja Direkcija.

Ministar propisuje način ispitivanja i žigosanja predmeta, ispitivanja dragocenih metala i njihovih legura, sadržinu i obrazac zahteva za ispitivanje, odnosno žigosanje predmeta, obrazac izveštaja o rezultatima izvršenog ispitivanja dragocenih metala i njihovih legura, kao i opremu za ispitivanje i žigosanje predmeta, spisak predmeta koji se žigošu i mesto na koje se državni žig utiskuje.

Član 18.

Pri podnošenju predmeta na ispitivanje i žigosanje podnosi se pisani zahtev koji naročito sadrži vrstu, broj i masu predmeta, leguru dragocenog metala od koje je predmet izrađen, kao i njenu finoću.

Kada Direkcija ispitivanjem utvrdi da je predmet u saglasnosti sa oznakom finoće, kao i da ispunjava i druge propisane zahteve izvršiće žigosanje tog predmeta.

Kada Direkcija, ispitivanjem utvrdi da predmet nije u saglasnosti sa oznakom finoće ili da ne ispunjava druge propisane zahteve, doneće rešenje o odbijanju zahteva.

Direkcija će predmete iz stava 3. ovog člana učiniti nepodobnim za stavljanje na tržište.

Kada Direkcija, ne može sa sigurnošću utvrditi da li predmet ispunjava propisane zahteve, ispitaće taj predmet na način koji može zahtevati njegovo oštećenje, odnosno uništenje uz saglasnost podnosioca zahteva.

Ukoliko podnosilac zahteva ne da saglasnost da se predmet ispita na način koji može dovesti do oštećenja, odnosno uništenja tog predmeta, Direkcija će doneti rešenje o odbijanju zahteva.

Ako se prilikom vršenja nadzora nad predmetima od dragocenih metala utvrdi da je podnosilac zahteva iz stava 6. ovog člana, kome je Direkcija izdala rešenje o znaku proizvođača, odnosno rešenje o znaku uvoznika ili zastupnika, stavio na tržište predmete koji ne ispunjavaju zahteve propisane ovim zakonom, Direkcija će doneti rešenje o ukidanju tog rešenja.

Protiv rešenja iz st. 3, 6. i 7. ovog člana proizvođač može izjaviti žalbu ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja, uz koju se prilaže dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi.

Rešenje ministra je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 19.

Predmeti od dragocenih metala ispituju se i žigošu u službenim prostorijama Direkcije.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, predmeti se mogu, na zahtev

proizvođača, uvoznika ili zastupnika, ispitivati i žigosati i u njihovim poslovnim prostorijama ako su ispunjeni propisani uslovi za odgovarajuće radne prostorije i opremu za ispitivanje i žigovanje.

Ispunjenost uslova iz stava 2. ovog člana utvrđuje Direkcija, rešenjem.

Uz zahtev za utvrđivanje ispunjenosti uslova iz stava 2. ovog člana podnosi se dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi.

Protiv rešenja iz stava 3. ovog člana može se izjaviti žalba ministru, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja, uz koju se prilaže dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi.

Rešenje ministra je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministar propisuje uslove koje moraju ispunjavati radne prostorije i oprema za ispitivanje i žigovanje predmeta.

Član 20.

Posle izvršenog žigovanja predmetu se ne smeju dodavati delovi od dragocenih ili drugih metala, kao ni drugi materijali koji se ne mogu raspoznati.

Ako žigosani predmet od dragocenog metala bude izmenjen ili prerađen tako da mu se promeni stepen finoće, mora se ponovo podneti na ispitivanje i žigovanje.

Zabranjeno je prenošenje utisnutog žiga na drugi predmet.

Član 21.

Obaveza žigovanja predmeta na način iz člana 15. ovog zakona ne odnosi se na proizvođača koji za predmet od dragocenog metala ima propisanu dokumentaciju.

Proizvođač iz stava 1. ovog člana dužan je da od Direkcije, za predmet za koji ima propisanu dokumentaciju pribavi dokaz o stepenu finoće i sastava legure dragocenog metala od koje je izradio predmet.

Usaglašenost predmeta sa propisanim zahtevima proizvođač iz stava 1. ovog člana potvrđuje označavanjem predmeta svojim znakom proizvođača i oznakom finoće.

Proizvođač je dužan da propisanu dokumentaciju iz stava 1. ovog člana čuva trajno i da vodi evidenciju o izrađenim predmetima od legure za koju ima dokaz o stepenu finoće i sastava.

Usaglašenost predmeta iz stava 1. ovog člana može se utvrđivati i ispitivanjem i žigovanjem tog predmeta.

Ministar propisuje način utvrđivanja usaglašenosti predmeta sa propisanim zahtevima na osnovu propisane dokumentacije, kao i sadržinu te dokumentacije.

Član 22.

Otkup upotrebljivanih predmeta ili njihovih delova od dragocenih metala može da vrši samo otkupljivač, na otkupnom mestu, koje mora biti obeleženo tablom (nalepnicom), sa sledećim podacima iz registra otkupljivača:

- 1) redni broj iz registra otkupljivača;
- 2) poslovno ime otkupljivača, adresa sedišta i matični broj;
- 3) broj otkupnog mesta sa adresom.

Otkupljivač je dužan da prilikom otkupa predmeta ili njihovih delova izda ispravu-otkupni list o otkupu predmeta od dragocenih metala, koji sadrži sledeće podatke:

- 1) poslovno ime otkupljiivača, adresu sedišta, broj otkupnog mesta i matični broj;
- 2) ime i prezime, prebivalište, adresu i JMBG (ili registarski broj iz lične karte ili pasoša) lica koje je prodalo predmet od dragocenog metala;
- 3) vrstu predmeta od dragocenog metala;
- 4) vrstu dragocenog metala i stepen finoće;
- 5) masu otkupljenog predmeta iskazanu u gramima;
- 6) plaćeni iznos u dinarima za otkupljeni predmet;
- 7) potpis otkupljiivača i potpis lica koje je prodalo predmet od dragocenih metala.

Kopije izdatih isprava-otkupnih listova o otkupu predmeta od dragocenih metala i njihovih delova, moraju se čuvati na otkupnom mestu u skladu sa propisima o računovodstvu.

Evidenciju o izvršenom prometu otkupljiivač je dužan da vodi na otkupnom mestu u skladu sa propisima kojima se uređuje evidencija prometa u trgovini.

Član 23.

Direkcija vodi evidenciju znakova proizvođača, uvoznika i zastupnika, koja sadrži: poslovno ime proizvođača, uvoznika ili zastupnika i adresu njegovog sedišta, adrese organizacionih jedinica van sedišta, matični broj, podatke o znaku proizvođača, odnosno znaku uvoznika ili zastupnika i podatke o načinu na koji proizvođači, uvoznici ili zastupnici dokazuju usaglašenost predmeta sa propisanim zahtevima.

Direkcija vodi registar otkupljiivača, koji sadrži: redni broj, poslovno ime i adresu sedišta otkupljiivača, matični broj, adresu otkupnih mesta, broj otkupnog mesta, broj telefona, odnosno elektronsku adresu.

Upis u registar otkupljiivača vrši se na zahtev lica koje traži upis u taj registar.

Podnosilac zahteva može da započne obavljanje otkupa danom upisa u registar otkupljiivača.

Rešenje o upisu u registar otkupljiivača donosi Direkcija.

Protiv rešenja iz stava 5. ovog člana može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja, uz koju se prilaže dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi.

Rešenje ministra je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Otkupljiivač je dužan da obavesti Direkciju o svim promenama podataka iz registra otkupljiivača u roku od sedam dana od dana nastanka promene ili prekida obavljanja delatnosti.

Otkupljiivač se rešenjem briše iz registra otkupljiivača na lični zahtev ili po službenoj dužnosti u slučaju brisanja otkupljiivača iz registra u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata.

IV. VAŽENJE I PRIZNAVANJE INOSTRANIH ŽIGOVA

Član 24.

U Republici Srbiji važe inostrani žigovi ako su izdati u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumima čiji je potpisnik Republika Srbija.

Ministar može priznati važenje inostranih žigova na predmetima, ako su izdati

pod uslovima koji obezbeđuju ispunjenost zahteva koji su u Republici Srbiji propisani za te predmete.

Ministar bliže propisuje način priznavanja inostranih žigova iz stava 2. ovog člana.

Član 25.

Pretpostavlja se da predmet koji je zakonito stavljen na tržište države članice Evropske unije ili Republike Turske ili koji je proizveden i zakonito stavljen na tržište države koja je ugovorna strana Sporazuma o Evropskom ekonomskom prostoru i koji je u toj državi na propisan način označen, odnosno žigosan, ispunjava zahteve za stavljanje na tržište u Republici Srbiji.

Za ocenu ispunjenosti uslova iz stava 1. ovog člana primenjuje se Uredba (EU) br. 2019/515 Evropskog parlamenta i Saveta od 19. marta 2019. godine o uzajamnom priznavanju robe koja se zakonito stavlja na tržište u drugoj državi članici i ukidanju Uredbe (EZ) br. 764/2008.

V. TAKSE

Član 26.

Za sprovođenje ispitivanja i žigosanja predmeta, vršenje hemijskih analiza dragocenih metala, legura i predmeta, ispitivanja opreme koja služi za ispitivanje predmeta od dragocenih metala, utvrđivanja ispunjenosti uslova za donošenje rešenja o znaku proizvođača, uvoznika ili zastupnika, utvrđivanja ispunjenosti uslova za donošenje rešenja o ispitivanju i žigosanju predmeta u poslovnim prostorijama proizvođača ili uvoznika, kao i za izvršavanje drugih poslova u vezi sa ispitivanjem i žigosanjem predmeta, koje sprovodi Direkcija u skladu sa ovim zakonom plaćaju se takse.

Visina taksi iz stava 1. ovog člana ista je za strana i domaća lica.

Takse iz stava 1. ovog člana uplaćuju se na odgovarajući račun za uplatu javnih prihoda budžeta Republike Srbije.

VI. POSLOVNI I PRODAJNI PROSTOR

Član 27.

U prodajnom prostoru proizvođača, uvoznika, zastupnika ili drugog privrednog subjekta mogu se nalaziti samo predmeti usaglašeni sa odredbama ovog zakona, koji moraju biti grupisani, a taj deo prodajnog prostora obeležen natpisom o vrsti i stepenu finoće dragocenog metala.

U ostalim delovima poslovnog prostora koji se nalaze na istoj adresi kao i prodajni prostor mogu se naći i predmeti koji su označeni u skladu sa odredbama ovog zakona, ali nisu žigosani.

Predmeti iz stava 2. ovog člana moraju biti razvrstani po vrsti, broju i masi predmeta, leguri dragocenog metala od koje je predmet izrađen, kao i njenoj finoći.

Proizvodi izrađeni od drugih metala koji se u prodajnom prostoru drže zajedno sa predmetima, moraju biti posebno grupisani, a taj deo prodajnog prostora obeležen natpisom da ti proizvodi nisu od dragocenog metala.

Član 28.

U prodajnom prostoru, na vidnom mestu, moraju se držati:

- 1) slike državnih žigova;
- 2) lupa pomoću koje se oznake i žigovi, propisani ovim zakonom, mogu

jasno videti i razlikovati i koja se mora staviti na raspolaganje zainteresovanim licima;

3) obaveštenje da predmeti od platine, zlata i paladijuma mase do 1 g i predmeti od srebra mase do 3 g, ne moraju biti žigosani već samo označeni;

4) obaveštenje da predmeti od platine, zlata i paladijuma mase do 0,5 g i predmeti od srebra mase do 1 g, ne moraju biti ni žigosani ni označeni.

Proizvođači, uvoznici ili zastupnici dužni su da u svojim prodajnim prostorima na vidnom mestu drže i rešenje o znaku proizvođača, uvoznika ili zastupnika.

Otkupljivači su dužni da u svim svojim otkupnim mestima na vidnom mestu drže rešenje o upisu u registar otkupljivača koji izdaje Direkcija.

VII. NADZOR

Član 29.

Nadzor nad primenom zakona i drugih propisa u oblasti predmeta vrši ministarstvo nadležno za predmete od dragocenih metala.

Nadzor nad prometom i otkupom predmeta od dragocenih metala vrše tržišni inspektori u skladu sa ovim zakonom, kao i propisima kojima se uređuje evidencija prometa u trgovini i tržišni nadzor.

Direkcija vrši nadzor nad predmetima od dragocenih metala koji obuhvata nadzor nad:

1) predmetima koji su stavljeni na tržište u smislu ispunjavanja propisanih zahteva;

2) održavanjem propisanih uslova kod privrednih subjekata kojima je izdato rešenje o znaku proizvođača, uvoznika ili zastupnika;

3) održavanjem propisanih uslova u poslovnim prostorijama proizvođača, uvoznika ili zastupnika predmeta u skladu sa članom 19. stav 2. ovog zakona.

Direkcija vrši nadzor iz stava 3. ovog člana, u skladu sa propisima kojima se uređuje tržišni i inspekcijiski nadzor.

Član 30.

Nadzor iz člana 29. stav 3. ovog zakona Direkcija vrši preko inspektora, odnosno lica ovlašćenih za vršenje nadzora nad predmetima od dragocenih metala.

Inspektor iz stava 1. ovog člana može biti lice koje ispunjava uslove propisane zakonom kojim se uređuje inspekcijiski nadzor.

Inspektor iz stava 1. ovog člana mora imati službenu legitimaciju u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijiski nadzor.

Službena legitimacija prestaje da važi u slučaju da je:

1) imaocu službene legitimacije prestao radni odnos u Direkciji za mere i dragocene metale;

2) imalac službene legitimacije raspoređen na radno mesto koje ne obuhvata poslove za čije je obavljanje propisano posedovanje službene legitimacije;

3) nastupila smrt imaoca službene legitimacije;

4) izvršena zamena službene legitimacije.

Član 31.

U vršenju nadzora nad predmetima od dragocenih metala inspektor, odnosno lice ovlašćeno za vršenje nadzora nad predmetima ima pravo i dužnost da:

1) ulazi u prostorije u kojima se predmeti proizvode i označavaju, radi provere ispunjenosti propisanih uslova u pogledu opreme i radnih prostorija;

2) ulazi u sve prostorije koje čine poslovni i prodajni prostor proizvođača, uvoznika, zastupnika i privrednog subjekta, u kojima se predmeti stavljaju na tržište, radi proveravanja usaglašenosti predmeta sa propisanim zahtevima, kao i ispunjenosti zahteva iz člana 27. i člana 28. st. 1. i 2. ovog zakona;

3) ulazi u prostorije proizvođača, uvoznika ili zastupnika u kojima se vrši ispitivanje i žigosanje predmeta u skladu sa članom 19. stav 2. ovog zakona, radi provere ispunjenosti propisanih uslova;

4) izvrši uvid, odnosno naloži da mu se u određenom roku stavi na uvid dokumentacija od značaja za nadzor, koju nije mogao da pribavi po službenoj dužnosti i uzima pismene i usmene izjave u vezi sa podacima koji su mu potrebni za sastavljanje zapisnika o izvršenom nadzoru i sačinjava zapisnik.

Ako inspektor odnosno lice ovlašćeno za vršenje nadzora utvrdi da nisu ispunjeni propisani uslovi iz stava 1. tačka 2) ovog člana, naložiće otklanjanje nepravilnosti i nedostataka u roku koji ne može biti duži od 30 dana, unosi to u zapisnik i podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

Ako inspektor odnosno lice ovlašćeno za vršenje nadzora utvrdi da nisu ispunjeni propisani uslovi iz stava 1. tač. 1) i 3) ovog člana, naložiće otklanjanje nepravilnosti i nedostataka u roku koji ne može biti duži od 30 dana i uneti to u zapisnik.

Ako nedostaci iz stava 3. ovog člana koji se odnose na stav 1. tačku 1) ovog člana ne budu otklonjeni u određenom roku, Direkcija donosi rešenje o ukidanju rešenja o znaku proizvođača.

Ako nedostaci iz stava 2. ovog člana koji se odnose na stav 1. tačku 2) ovog člana ne budu otklonjeni u određenom roku, Direkcija donosi rešenje o povlačenju predmeta sa tržišta.

Ako nedostaci iz stava 3. ovog člana koji se odnose na stav 1. tačku 3) ovog člana ne budu otklonjeni u određenom roku, Direkcija donosi rešenje o ukidanju rešenja iz člana 19. stav 3. ovog zakona.

Protiv rešenja iz st. 4, 5. i 6. ovog člana može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja, uz koju se prilaže dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Rešenje ministra je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 32.

Odredbe člana 31. ovog zakona shodno se primenjuju na proizvođače iz člana 21. ovog zakona.

U vršenju nadzora, inspektor odnosno lice ovlašćeno za vršenje nadzora nad predmetima ima pravo i dužnost da proverava da li proizvođač iz člana 21. ovog zakona ispunjava zahteve iz tog člana.

U slučaju da proizvođač iz člana 21. ovog zakona učini više od dva prekršaja u smislu neispunjavanja zahteva iz člana 21. ovog zakona, odnosno odredaba člana 15. ovog zakona, Direkcija donosi rešenje kojim nalaže proizvođaču da potvrđivanje usaglašenosti predmeta sa propisanim zahtevima može izvršiti isključivo ispitivanjem i žigosanjem u prostorijama Direkcije.

Protiv rešenja iz stava 3. ovog člana može se izjaviti žalba ministru u roku od

15 dana od dana dostavljanja rešenja, uz koju se prilaže dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Rešenje ministra je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 33.

Ukoliko inspektor odnosno lice ovlašćeno za vršenje nadzora nad predmetima u toku vršenja nadzora nad predmetom koji je stavljen na tržište ne može sa sigurnošću utvrditi da li taj predmet ispunjava propisane zahteve nalaže proizvođaču, uvozniku, zastupniku ili drugom privrednom subjektu da predmet dostavi Direkciji radi ispitivanja.

Troškove ispitivanja predmeta iz stava 1. ovog člana snosi Direkcija ako se utvrdi da predmet ispunjava propisane zahteve.

Ministar propisuje način postupanja sa predmetima u okviru nadzora nad predmetima iz stava 1. ovog člana i metode ispitivanja koje se koriste kod nadzora nad tim predmetima.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 34.

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) stavi na tržište predmete koji ne ispunjavaju zahteve u pogledu stepena finoće iz člana 6. ovog zakona;

2) delovi od nedragocenih metala nisu označeni odgovarajućom oznakom (član 8);

3) proizvođač predmeta od dragocenih metala nije označio predmet svojim znakom proizvođača odnosno predmet nije označio oznakom finoće u skladu sa ovim zakonom, ukoliko taj predmet nema oznaku finoće ili ima oznaku finoće koja ne odgovara brojčanoj vrednosti stepena finoće u smislu člana 6. ovog zakona, ili je taj predmet označen drugim znacima ili oznakama koji nisu u skladu sa ovim zakonom (član 9);

4) proizvođač ne obavesti Direkciju o svim promenama u vezi sa podacima iz evidencije znakova proizvođača koju Direkcija vodi u skladu sa ovim zakonom, kao i o obustavi poslovanja, u roku od 30 dana od dana nastanka promene ili prekida obavljanja delatnosti (član 10. stav 5);

5) upotrebljava znak proizvođača, znak uvoznika ili zastupnika za koji je doneto rešenje o ukidanju rešenja o znaku proizvođača, znaku uvoznika ili zastupnika i ako taj znak ne dostavi Direkciji radi uništenja (čl. 11. i 14);

6) uvoznik ili zastupnik sa sedištem u Republici Srbiji stavi na tržište predmet koji nije označio svojim dodeljenim znakom, odnosno ako taj predmet nije označio oznakom finoće u skladu sa ovim zakonom, ukoliko taj predmet nema oznaku finoće ili ima oznaku finoće koja ne odgovara brojčanoj vrednosti stepena finoće u smislu člana 6. ovog zakona osim za predmet iz uvoza koji poseduje jedinstvenu identifikacionu oznaku (član 13);

7) stavi na tržište predmet koji nije usaglašen sa propisanim zahtevima, odnosno koji nije žigosan ili ga ne prati uverenje o potvrđivanju stepena finoće (član 15);

8) prenese utisnuti žig na drugi predmet ili posle izvršenog žigosanja predmetu doda deo od dragocenog ili drugog metala, kao i druge materijale koji se

ne mogu raspoznati (član 20);

9) pre stavljanja u promet ne podnese na ponovno ispitivanje i žigosanje predmete od dragocenih metala koji su izmenjeni ili prerađeni (član 20. stav 2);

10) stavi na tržište predmete koje ne prati propisana dokumentacija (član 21);

11) obavlja delatnost suprotno ovom zakonu (član 22. i član 23. st. 4. i 8);

12) u delovima poslovnog prostora van prodajnog prostora, koji se nalaze na istoj adresi kao i prodajni prostor drži predmete koji nisu žigosani, a nisu označeni i razvrstani u skladu sa odredbama ovog zakona (član 27. st. 2. i 3);

13) predmeti, odnosno predmeti od drugih metala izloženi u prodajnom prostoru nisu vidno obeleženi natpisom (član 27. stav 4);

14) proizvođač, uvoznik ili zastupnik i drugi privredni subjekat u svom prodajnom prostoru na vidnom mestu ne drži slike državnih žigova, rešenje o znaku proizvođača, znaku uvoznika ili zastupnika, kao i lupu ili je ne stave na raspolaganje zainteresovanim licima (član 28. st. 1. i 2);

15) otkupljivač u svim svojim otkupnim mestima na vidnom mestu ne drži rešenje o upisu u registar otkupljivača (član 28. stav 3);

16) ovlašćenom licu onemogućiti obavljanje nadzora (čl. 31. i 32);

17) stavi na tržište ili na drugi način otuđi predmete za koje je doneto rešenje o povlačenju predmeta sa tržišta (član 31. stav 5);

18) ne dostavi predmet Direkciji na ispitivanje (član 33. stav 1).

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 150.000 dinara odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara preduzetnik.

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 35.

Podzakonski akti propisani ovim zakonom biće doneti u roku od godinu od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata propisanih ovim zakonom primenjivaće se propisi doneti na osnovu Zakona o kontroli predmeta od dragocenih metala („Službeni glasnik RS”, br. 36/11 i 15/16), ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 36.

Predmeti koji su ispitani i žigosani do dana stupanja na snagu ovog zakona ne podležu ponovnom ispitivanju i žigosanju.

Rešenja o znaku proizvođača, uvoznika i zastupnika izdata do dana stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka roka važenja rešenja.

Član 37.

Privredni subjekti koji na dan stupanja na snagu ovog zakona imaju znak proizvođača mogu da nastave da vrše otkup upotrebljivanih predmeta i njihovih delova, ukoliko u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona podnesu zahtev za upis u registar otkuplivača.

Član 38.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o kontroli predmeta od dragocenih metala („Službeni glasnik RS”, br. 36/11 i 15/16), Pravilnik o načinu vršenja kontrole i stepenu finoće zlatnih polufabrikata za zubno-protetske predmete („Službeni list SRJ”, broj 8/95), Pravilnik o uslovima i načinu davanja ovlašćenja privrednim subjektima i drugim pravnim licima za obavljanje poslova ispitivanja i žigosanja predmeta od dragocenih metala, kao i ispitivanja dragocenih metala i njihovih legura („Službeni glasnik RS”, broj 116/13) i Pravilnik o obrascu i sadržini službene legitimacije lica ovlašćenog za vršenje nadzora nad predmetima od dragocenih metala („Službeni glasnik RS”, broj 35/13).

Član 39.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim člana 25. ovog zakona koji se primenjuje danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tačka 6. Ustava Republike Srbije, kojim se utvrđuje da Republika Srbija, uređuje i obezbeđuje, između ostalog, jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata i sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Oblast predmeta od dragocenih metala do sada je bila uređena Zakonom o kontroli predmeta od dragocenih metala („Službeni glasnik RS”, br. 36/11 i 15/16) i podzakonskim aktima donetim na osnovu tog zakona.

Jedan od razloga za donošenje novog Zakona o predmetima od dragocenih metala (u daljem tekstu: Predlog zakona) sadržan je u potrebi usklađivanja važećeg zakona sa odredbama Zakona o inspekcijskom nadzoru („Službeni glasnik RS”, br. 36/15, 44/18 – dr. zakon i 95/18). S tim u vezi, u delu Predloga zakona kojim se uređuje vršenje nadzora nad predmetima od dragocenih metala koji obuhvata i nadzor nad održavanjem propisanih uslova kod proizvođača, uvoznika i zastupnika predmeta od dragocenih metala, predviđeno je da taj nadzor vrši Direkcija za mere i dragocene metale (u daljem tekstu: Direkcija), i to u skladu sa propisima kojima se uređuje tržišni i inspekcijski nadzor. U pogledu uslova koje mora da ispunjava inspektor, kao i u pogledu posedovanja službene legitimacije inspektora, Predlogom zakona se vrši upućivanje na zakon kojim se uređuje inspekcijski nadzor i s tim u vezi se stavlja van snage Pravilnik o obrascu i sadržini službene legitimacije lica ovlašćenog za vršenje nadzora nad predmetima od dragocenih metala („Službeni glasnik RS”, broj 35/13). Takođe, Predlogom zakona se vrši dalje usklađivanje sa odredbama Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS”, br. 18/16 i 98/18 – autentično tumačenje).

Donošenjem ovog zakona izvršava se obaveza utvrđena tačkom 48.1.1 Akcionog plana za sprovođenje preporuka iz Procene rizika za pranje novca i Procene rizika za finansiranje terorizma, koji je sastavni deo Zaključka Vlade („Službeni glasnik RS”, broj 55/18, od 16. jula 2018. godine – u daljem tekstu: AP), koja se odnosi na neophodnost preciziranja i razgraničenja nadležnosti u delu nadzora kontrole proizvodnje, prometa, otkupa i vođenja evidencije predmeta od dragocenih metala.

U cilju izvršenja navedene obaveze, odnosno preciziranja nadležnosti u delu nadzora kontrole otkupa predmeta od dragocenih metala, Predlogom zakona su dorađene odredbe koje se odnose na otkup upotrebljivanih predmeta od dragocenih metala, uveden je novi pojam: „otkupljivač” predmeta od dragocenih metala. Vođenje registra otkupljivača Predlogom zakona je predviđeno kao novi posao Direkcije, a nadzor nad otkupom predmeta vrše tržišni inspektori.

Naime, važećim zakonom je propisano da otkup upotrebljivanih predmeta od dragocenih metala mogu da vrše samo privredni subjekti koji su registrovani u Agenciji za privredne registre (APR) za obavljanje delatnosti proizvodnje predmeta, koji su ispunili propisane uslove i kojima je Direkcija izdala rešenje o znaku proizvođača predmeta od dragocenih metala, tj. proizvođači predmeta. Međutim, u praksi se pokazalo da otkup upotrebljivanih predmeta od dragocenih metala, pored zlatarskih radnji, vrše i subjekti poput menjačnica, frizerskih salona i sl, koji su takođe formalno ispunili propisane uslove i dobili od Direkcije rešenje o znaku proizvođača, a zapravo se radi o „fiktivnim proizvođačima” koji nikada nisu proizvodili, već su se samo bavili otkupom upotrebljivanih predmeta.

S tim u vezi, Predlogom zakona je predviđeno da otkup upotrebljivanih predmeta može da vrši privredni subjekt koji je registrovan u APR-u i koji je registrovan u Direkciji, kao otkuplivač. Za razliku od važećeg zakona, Predlogom zakona se uspostavlja drugačiji koncept koji ne podrazumeva propisivanje uslova za subjekte koji obavljaju otkup, već je akcenat stavljen na jačanju aktivnosti nadzora nad tim subjektima. Predlogom zakona se uvodi jasno razlikovanje i razgraničenje proizvođača od otkuplivača i u cilju rešenja problema tzv. „fiktivnih proizvođača” predmeta od dragocenih metala, uspostavlja se javni registar otkuplivača koji će da vodi Direkcija. Proizvođači će moći da vrše otkup predmeta, radi obezbeđivanja sirovine za svoj rad, ali uz uslov da se registruju kod Direkcije, kao otkuplivači. Obavezan upis u registar otkuplivača je neophodan i za one proizvođače koji žele da se bave otkupom, iz razloga što će nadzor nad proizvođačima, kao i po važećem zakonu, vršiti Direkcija, dok će nadzor nad otkuplivačima vršiti tržišni inspektori. Ovakvim rešenjem olakšaće se, s jedne strane, rad inspekcije, a sa druge strane, onemogućiće se proizvođač da prilikom nadzora, npr. negira da je iskoristio svoje pravo da se bavi otkupom i da samim tim ne vodi propisanu evidenciju o otkupljenim predmetima.

S tim u vezi, novina su i odredbe u skladu sa kojima se otkup može vršiti isključivo na otkupnom mestu koje mora biti obeleženo tablom (nalepnicom) koja sadrži podatke iz registra otkuplivača. Na ovaj način se, transparentno, na svakom otkupnom mestu, i inspekciji i licu koje želi da proda upotrebljavani predmet daje do znanja da je otkup u tom objektu legalan.

Novina su i odredbe kojima se propisuje obaveza otkuplivača da prilikom otkupa upotrebljivanih predmeta ili njihovih delova, licu koje prodaje predmet, izda ispravu-otkupni list o otkupu predmeta od dragocenih metala, koji sadrži propisane podatke, između ostalog, podatke o licu koje je prodalo predmet, vrsti predmeta, vrsti samog dragocenog metala, stepenu finoće, kao i o masi i vrednosti otkupljenog predmeta. Otkuplivač je u obavezi da čuva kopije izdatih otkupnih listova u skladu sa propisima o računovodstvu, kao i da vodi evidenciju o izvršenom prometu u skladu sa propisima kojima se uređuje evidencija prometa u trgovini.

U oblasti nadzora, Predlogom zakona se vrši jasno definisanje i razgraničenje nadležnosti inspekcija, čime se doprinosi većoj sigurnosti svih učesnika na tržištu i zaštiti javnog interesa. Naime, novina koja se uvodi Predlogom zakona ogleda se u izmeštanju nadležnosti za vršenje nadzora nad privrednim subjektima koji obavljaju otkup predmeta od dragocenih metala (otkuplivači), koji više neće vršiti Direkcija, već tržišni inspektori, uz zadržavanje nadležnosti tržišne inspekcije za vršenje nadzora nad prometom predmeta. Nadzor nad samim predmetima od dragocenih metala koji obuhvata i nadzor nad održavanjem propisanih uslova kod proizvođača, uvoznika ili zastupnika predmeta, kao i po važećem zakonu, ostaje u nadležnosti Direkcije. Tržišna inspekcija će nadzor obavljati u skladu sa Predlogom zakona, kao i propisima kojima se uređuje evidencija prometa u trgovini i tržišni nadzor, dok će Direkcija obavljati nadzor u skladu sa propisima kojima se uređuje tržišni i inspekcijski nadzor.

Dalje, Predlogom zakona je iz obuhvata zakona na jasan način isključeno investiciono zlato, definisano u smislu propisa kojim je uređen porez na dodatu vrednost (PDV), s obzirom da se radi o specifičnoj vrsti štednje, odnosno novca.

Takođe, budući da u periodu od 2011. godine, kada je donet važeći zakon, do danas, nije bilo interesovanja ni zahteva za ovlašćivanje tela koja bi, pored Direkcije, obavljala poslove ispitivanja i žigosanja predmeta od dragocenih metala, kao i ispitivanja dragocenih metala i njihovih legura, Predlog zakona više ne sadrži odredbe o ovlašćivanju tela za obavljanje tih poslova. Takođe, ukinuto je oročavanje znaka proizvođača koji u skladu sa važećim zakonom važi deset godina. Novinu u Predlogu zakona predstavlja i odredba o vanrednom ispitivanju finoće predmeta, čime se svakom zainteresovanom licu u slučaju sumnje u stepen finoće predmeta, omogućava da taj predmet ispita u Direkciji, kao i odredba koja se odnosi na klauzulu

o jedinstvenom tržištu, koju, zbog zahteva pristupanja Evropske unije, treba da sadrže svi neharmonizovani tehnički propisi u Republici Srbiji.

Predlogom zakona unapređena je terminologija u ovoj oblasti. Budući da je reč o tehničkom propisu, Predlog zakona u svom nazivu više ne sadrži reč „kontrola” predmeta od dragocenih metala. Neki pojmovi su preciznije definisani (predmet od dragocenog metala), pojam „privredni subjekt” usklađen je sa Zakonom o privrednim društvima, a pojmovi iz važećeg zakona „poluproizvod, poluga, odlivci, granule” dodatno su usklađeni sa nimenovanjem robe iz Carinske tarife.

III. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona definisan je predmet uređenja.

Članom 2. Predloga zakona definisani su izuzeci od primene zakona. Propisano je da se ovaj zakon ne primenjuje na predmete od dragocenih metala koji su namenjeni izvozu; na predmete koji su prevučeni emajlom, dragim kamenom, biserom ili drugim nemetalnim materijalom; koji se proizvode ili privremeno uvoze kao uzorci za izložbe i sajmove i nisu namenjeni za stavljanje na tržište; predmete od drugih metala prevučeni dragocnim metalom; predmete od dragocenih metala koji su starije proizvodnje i koji imaju naučnu, istorijsku ili kulturnu vrednost, kao i na perca za naliv-pera, kao i na predmete ili delove predmeta koji se upotrebljavaju za medicinske, stomatološke, veterinarske, naučne i industrijske svrhe. Takođe, imajući u vidu da je na tržištu Republike Srbije sve prisutnija pojava investicionog zlata, koje je po svojoj prirodi specifična vrsta štednje, odnosno novca, Predlogom zakona je jasno isključena primena ovog zakona na investiciono zlato definisano u smislu zakona kojim se uređuje porez na dodatnu vrednost, i dodatno, isključena je primena ovog zakona i na investiciono srebro, platinu i paladijum.

Članom 3. Predloga zakona definiše se značenje ključnih izraza koji se koriste za potrebe ovog zakona. Predlogom zakona su neki pojmovi (predmet od dragocenog metala) preciznije definisani. Kod nekih pojmova je izvršeno usklađivanje sa važećom regulativom (npr. pojam „poluproizvod”) je usklađen sa nomenklaturom iz Carinske tarife; pojam „privredni subjekt” usklađen je sa Zakonom o privrednim društvima. Takođe, Predlogom zakona se po prvi put definiše pojam „otkuplivača” predmeta od dragocenih metala, i uvodi se Registar otkuplivača, koji je javni registar koji vodi Direkcija i objavljuje ga na svojoj internet stranici.

Članom 4. Predloga zakona propisano je da se predmet od dragocenih metala može staviti na tržište ako je usaglašen sa propisanim zahtevima, ako je njegova usaglašenost ocenjena prema propisanom postupku, ako je označen i žigosan u skladu sa ovim zakonom, odnosno ako ga prati propisana dokumentacija.

Članom 5. Predloga zakona definisani su poslovi koje u oblasti predmeta od dragocenih metala obavlja Direkcija za mere i dragocene metale (u daljem tekstu: Direkcija), a to su: određuje rešenjem znak proizvođača, uvoznika, ili zastupnika; vodi evidenciju znakova proizvođača, uvoznika, ili zastupnika, kao i registar otkuplivača; Važno je istaći da je vođenje registra otkuplivača Predlogom zakona uspostavljen kao nov posao Direkcije. Takođe, Direkcija vrši ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocenih metala; vrši ispitivanje dragocenih metala i njihovih legura; vrši nadzor u oblasti predmeta od dragocenih metala; saraduje sa nadležnim inspekcijским organima i pruža stručnu pomoć iz oblasti predmeta od dragocenih metala; priprema stručne osnove za izradu nacrt propisa iz oblasti predmeta od dragocenih metala; odlučuje u upravnim postupcima iz oblasti predmeta od dragocenih metala; predstavlja Republiku Srbiju u međunarodnim i regionalnim organizacijama i uspostavlja saradnju u oblasti predmeta od dragocenih metala, i obavlja i druge poslove iz oblasti predmeta od dragocenih metala, u skladu sa

zakonom. Direkcija izdaje glasilo u kome se objavljuju rešenja koja Direkcija donosi u skladu sa ovim zakonom.

Članom 6. Predloga zakona definisano je da je najdragoceniji plemeniti metal platina, a zatim zlato, pa paladijum, pa srebro. Osim toga, propisano je da predmeti od dragocenih metala (u daljem tekstu: predmeti) koji se stavljaju na tržište moraju ispunjavati tehničke zahteve u pogledu jednog od propisanih stepena finoće. Za predmete od platine propisana su tri stepena finoće, i to: I stepen finoće 950 hiljaditih delova (950/1000); II stepen finoće 900 hiljaditih delova (900/1000) i III stepen finoće 850 hiljaditih delova (850/1000). Za predmete od zlata propisana su četiri stepena finoće, i to: I stepen finoće 950 hiljaditih delova (950/1000); II stepen finoće 840 hiljaditih delova (840/1000); III stepen finoće 750 hiljaditih delova (750/1000) i IV stepen finoće 585 hiljaditih delova (585/1000). Za predmete od paladijuma propisana su dva stepena finoće: I stepen finoće 950 hiljaditih delova (950/1000) i II stepen finoće 500 hiljaditih delova (500/1000), a za predmete od srebra propisana su tri stepena finoće, kako sledi: I stepen finoće 950 hiljaditih delova (950/1000); II stepen finoće 925 hiljaditih delova (925/1000) i III stepen finoće 800 hiljaditih delova (800/1000). Pored propisanih stepena finoće predmeti mogu imati i finoću 999 hiljaditih delova (999/1000). Za predmete od zlata (zlatnici, spomen-plakete i sl) propisano je da izuzetno od propisanih stepena finoće, mogu imati finoću 900 hiljaditih delova (900/1000). Oni predmeti koji su izrađeni od legure dragocenog metala čija je finoća niža od najmanjeg propisanog stepena finoće, ne smatraju se predmetima od dragocenog metala u smislu ovog zakona. Pored zahteva za stepen finoće, predmeti moraju ispunjavati i zahteve koji se odnose na stepen finoće sredstava za lemljenje, prevlaku od drugog dragocenog metala, zahteve za delove od nedragocenih metala, ukoliko ih predmet sadrži, kao i druge zahteve u pogledu njihove izrade. Ministar nadležan za predmete od dragocenih metala (u daljem tekstu: ministar) bliže propisuje te zahteve.

Članom 7. Predloga zakona propisano je da predmeti koji imaju finoću veću od finoće propisane za određeni stepen, a manju od narednog višeg stepena, smatraju se predmetima koji imaju finoću tog nižeg stepena, bez negativnih odstupanja.

Članom 8. Predloga zakona propisano je da predmeti čiji su sastavni delovi izrađeni od legura različitih dragocenih metala među kojima nisu uočljive granice ili razlike, imaće oznaku finoće dragocenog metala koji je sastavni deo legure i koji je najmanje dragocen. Predmeti čiji su sastavni delovi izrađeni od legura istog dragocenog metala ali različitih stepena finoće među kojima nisu uočljive granice ili razlike, imaće oznaku finoće sastavnog dela čiji je stepen finoće najniži. Na predmetima čiji su sastavni delovi izrađeni od legura različitih dragocenih metala među kojima je granica jasno uočljiva, označavanje finoće obavezno je na delu napravljenom od legure dragocenog metala koji je najmanje dragocen, a ostali sastavni delovi tog predmeta ne moraju biti obeleženi, ali ako se obeležavaju, obeležavaju se oznakom finoće koju ima legura dragocenog metala od koga je taj deo napravljen. Takođe, predmeti koji se sastoje od delova dragocenih metala i od delova drugih materijala nosiće oznaku finoće na delu izrađenom od dragocenog metala, a delovi od nedragocenih metala, koji su sastavni deo predmeta, moraju biti označeni oznakom METAL, MET ili M, u zavisnosti od njegove veličine.

Članom 9. Predloga zakona propisano je da je proizvođač predmeta dužan da predmete koje proizvede, označi svojim znakom proizvođača i oznakom finoće. Pored znaka proizvođača i oznake finoće proizvođač može predmete označiti i znakom koji je zaštićen u skladu sa propisima kojima se uređuju žigovi, o čemu Direkciji prilaže dokaz. Oznaka finoće mora po brojčanoj vrednosti da odgovara jednom od stepena finoće propisanih u članu 6. ovog zakona. Osim znakom

proizvođača i oznakom fineće koji su određeni u skladu sa ovim zakonom, kao i znakom koji je zaštićen u skladu sa propisima kojima se uređuju žigovi, proizvođač ne može predmete označavati drugim znacima ili oznakama. Ministar propisuje sadržinu, oblik i dimenzije znaka proizvođača, uvoznika, ili zastupnika i oznake fineće, način na koji se predmeti označavaju, opremu i izgled radnih prostorija koje moraju da poseduju proizvođači predmeta, kao i sadržinu i obrazac zahteva za dobijanje znaka proizvođača.

Članom 10. Predloga zakona propisano je da se znak proizvođača određuje rešenjem koje na zahtev proizvođača donosi Direkcija, kao i da taj znak mora biti evidentiran kod Direkcije. Nakon dobijanja rešenja o određivanju znaka proizvođača, proizvođač je dužan da Direkciji dostavi matricu znaka proizvođača, kao i znak proizvođača radi uzimanja otiska. Matrice znaka proizvođača i otisak žiga tog znaka čuvaju se u Direkciji. Ovim članom propisana je i obaveza proizvođača da obavesti Direkciju o svim promenama u vezi sa podacima iz evidencije znakova proizvođača koju Direkcija vodi u skladu sa ovim zakonom, kao i o obustavi poslovanja, u roku od 30 dana od dana nastanka promene ili prekida obavljanja delatnosti. Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja, uz koju se prilaže dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi. Rešenje ministra je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Članom 11. Predloga zakona propisani su slučajevi u kojima Direkcija može rešenjem ukinuti rešenje o određivanju znaka proizvođača, a to su: ako se utvrdi da proizvođač predmeta više ne ispunjava propisane uslove; ako je proizvođač odnosno odgovorno lice kod proizvođača izvršilo krivično delo falsifikovanja znakova za označavanje predmeta za koje je pravosnažno osuđen, kao i ako proizvođač predmeta trajno prestane da obavlja registrovanu delatnost ili privremeno duže od šest meseci od dana privremenog prekida obavljanja delatnosti. Protiv rešenja kojim je Direkcija ukinula rešenje o znaku proizvođača može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja, uz koju se prilaže dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi. Žalba na rešenje ne odlaže njegovo izvršenje, a rešenje ministra je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor. Znak proizvođača za koji je ukinuto rešenje o znaku proizvođača ne može se upotrebljavati. Proizvođač kome je ukinuto rešenje o određivanju znaka proizvođača iz razloga što je utvrđeno da više ne ispunjava propisane uslove ili iz razloga što je proizvođač odnosno odgovorno lice kod proizvođača izvršilo krivično delo falsifikovanja znakova za označavanje predmeta za koje je pravosnažno osuđen, ne može podneti novi zahtev za određivanje znaka proizvođača u roku od šest meseci od dana prijema rešenja o ukidanju rešenja o znaku proizvođača i dužan je da znak proizvođača dostavi Direkciji radi uništenja u roku od 15 dana od dana prijema rešenja o ukidanju rešenja o znaku proizvođača.

Član 12. Predloga zakona propisuje da Direkcija može izdati rešenje o znaku proizvođača i članovima udruženja primenjenih umetnika koji izrađuju umetničke predmete, pod uslovima i na način pod kojima se to rešenje izdaje proizvođačima predmeta. Uz zahtev za izdavanje rešenja podnosi se dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi, a odredbe ovog zakona koje se odnose na proizvođače predmeta primenjuju se i na članove udruženja primenjenih umetnika koji izrađuju umetničke predmete.

Članom 13. Predloga zakona propisano je da je uvoznik ili zastupnik, pre stavljanja predmeta na tržište, dužan da označi predmete stranog proizvođača svojim znakom, odnosno znakom uvoznika ili znakom zastupnika. Ukoliko predmeti stranog proizvođača nemaju oznaku fineće ili ta oznaka ne odgovara brojčanoj vrednosti stepena fineće u smislu člana 6. ovog zakona, uvoznik, ili zastupnik je dužan da te predmete označi oznakom fineće u skladu sa ovim zakonom. Takođe, predmet iz

uvoza koji poseduje jedinstvenu identifikacionu oznaku ne mora biti označen znakom uvoznika ili zastupnika, kao ni oznakom finoće.

Članom 14. Predloga zakona propisano je da se odredbe čl. od 8. do 12. ovog zakona koje se odnose na obaveze proizvođača shodno primenjuju i na uvoznika ili zastupnika.

Članom 15. Predloga zakona propisana je obaveza proizvođača, uvoznika ili zastupnika da, pre stavljanja predmeta na tržište, predmet dostavi na ispitivanje i žigosanje, radi utvrđivanja njegove usaglašenosti sa propisanim zahtevima. Takođe, uvoznik ili zastupnik dužan da uz zahtev za ispitivanje i žigosanje predmeta iz uvoza dostavi Direkciji i carinsku deklaraciju predmeta koja se odnosi na carinski postupak puštanja robe u slobodan promet.

Predmet iz uvoza koji poseduje jedinstvenu identifikacionu oznaku ne mora se žigosati, ali se za takav predmet posle ispitivanja izdaje uverenje o potvrđivanju stepena finoće, koje pored oznake stepena finoće sadrži i podatke o uvozniku ili zastupniku. Privredni subjekt stavlja na tržište samo predmete od dragocenih metala koji su usaglašeni sa propisanim zahtevima. Novina u Predlogu zakona je mogućnost da u slučaju sumnje u stepen finoće predmeta, zainteresovano lice može tražiti od Direkcije vanredno ispitivanje finoće predmeta od dragocenog metala i izdavanje izveštaja o izvršenom ispitivanju. Troškove vanrednog pregleda stepena finoće snosi podnosilac zahteva. Ovim članom propisano je i da ministar bliže propisuje vrste, oblike, izgled i način izrade državnih žigova.

Članom 16. Predloga zakona je propisano da obavezi ispitivanja i žigosanja ne podležu predmeti od platine, zlata i paladijuma mase do 1 g i predmeti od srebra mase do 3 g, kao i delovi, odnosno nekompletni predmeti. Dodatno, za predmete od platine, zlata i paladijuma mase do 0,5 g i predmete od srebra mase do 1 g ne postoji ni obaveza označavanja.

Članom 17. Predloga zakona propisano je da ispitivanje, odnosno žigosanje predmeta obavlja Direkcija. Ministar propisuje način ispitivanja i žigosanja predmeta, ispitivanja dragocenih metala i njihovih legura, sadržinu i obrazac zahteva za ispitivanje, odnosno žigosanje predmeta, obrazac izveštaja o rezultatima izvršenog ispitivanja dragocenih metala i njihovih legura, kao i opremu za ispitivanje i žigosanje predmeta, spisak predmeta koji se žigošu i mesto na koje se državni žig utiskuje.

Članom 18. Predloga zakona propisano je da se pri podnošenju predmeta na ispitivanje i žigosanje, podnosi pisani zahtev, koji naročito sadrži vrstu, broj i masu predmeta, leguru dragocenog metala od koje je predmet izrađen, kao i njenu finoću. U slučaju kada Direkcija ispitivanjem utvrdi da je predmet u saglasnosti sa oznakom finoće, kao i da ispunjava i druge propisane zahteve izvršiće žigosanje tog predmeta. U slučaju kada Direkcija ispitivanjem utvrdi da predmet nije u saglasnosti sa oznakom finoće ili da ne ispunjava druge propisane zahteve, doneće rešenje o odbijanju zahteva, i takav predmet će učiniti nepodobnim za stavljanje na tržište. Kada Direkcija ne može sa sigurnošću da utvrdi da li predmet ispunjava propisane zahteve, ispitaće taj predmet na način koji može zahtevati njegovo oštećenje, odnosno uništenje uz saglasnost podnosioca zahteva. Ukoliko podnosilac zahteva ne da saglasnost da se predmet ispita na način koji može dovesti do oštećenja, odnosno uništenja tog predmeta, Direkcija će doneti rešenje o odbijanju zahteva. Ako se prilikom vršenja nadzora nad predmetima od dragocenih metala utvrdi da je podnosilac zahteva iz stava 6. ovog člana, kome je Direkcija izdala rešenje o znaku proizvođača, odnosno rešenje o znaku uvoznika ili zastupnika, stavio na tržište predmete koji ne ispunjavaju zahteve propisane ovim zakonom, Direkcija će doneti rešenje o ukidanju tog rešenja. Protiv rešenja o odbijanju zahteva iz st. 3. i 6. ovog člana, kao i protiv rešenja o ukidanju rešenja proizvođač može izjaviti žalbu ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja. Rešenje ministra je konačno i protiv

njega se može pokrenuti upravni spor. Uz žalbu na rešenje Direkcije, podnosi se dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi.

Član 19. Predloga zakona propisuje da se predmeti od dragocenih metala ispituju i žigošu u službenim prostorijama Direkcije, kao i da se izuzetno, na zahtev proizvođača, uvoznika ili zastupnika, predmeti mogu, ispitivati i žigosati i u njihovim poslovnim prostorijama ako su ispunjeni propisani uslovi za odgovarajuće radne prostorije i opremu za ispitivanje i žigosanje. Ispunjenost uslova utvrđuje Direkcija, rešenjem. Uz zahtev se podnosi dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi. Protiv rešenja Direkcije može se izjaviti žalba ministru, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja, uz koju se prilaže dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi. Rešenje ministra je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor. Ministar propisuje uslove koje moraju ispunjavati radne prostorije i oprema za ispitivanje i žigosanje predmeta.

Članom 20. Predloga zakona propisano je da se posle izvršenog žigosanja predmetu ne smeju dodavati delovi od dragocenih ili drugih metala, kao ni drugi materijali koji se ne mogu raspoznati. Ako žigosani predmet od dragocenog metala bude izmenjen ili prerađen tako da mu se promeni stepen finoće, mora se ponovo podneti na ispitivanje i žigosanje. Zabranjeno je prenošenje utisnutog žiga na drugi predmet.

Član 21. Predloga zakona propisuje da se obaveza žigosanja predmeta na način iz člana 15. ovog zakona ne odnosi na proizvođača koji za predmet od dragocenog metala ima propisanu dokumentaciju. Takav proizvođač dužan je da od Direkcije, za predmet za koji ima propisanu dokumentaciju pribavi dokaz o stepenu finoće i sastava legure dragocenog metala od koje je izradio predmet, a usaglašenost predmeta sa propisanim zahtevima potvrđuje označavanjem predmeta svojim znakom proizvođača i oznakom finoće. Proizvođač je dužan da predmetu dokumentaciju čuva trajno i da vodi evidenciju o izrađenim predmetima od legure za koju ima dokaz o stepenu finoće i sastava. Usaglašenost predmeta iz stava 1. ovog člana može se utvrđivati i ispitivanjem i žigosanjem tog predmeta. Ministar propisuje način utvrđivanja usaglašenosti predmeta sa propisanim zahtevima na osnovu propisane dokumentacije, kao i sadržinu te dokumentacije.

Član 22. Predloga zakona sadrži nove odredbe koje se odnose na otkup i otkupljivače i propisuje da otkup upotrebljivanih predmeta ili njihovih delova od dragocenih metala može da vrši samo otkupljivač, na otkupnom mestu, koje mora biti obeleženo tablom (nalepnicom), sa podacima iz registra otkupljivača, i to: redni broj iz registra otkupljivača; poslovno ime otkupljivača, adresa sedišta i matični broj, kao i broj otkupnog mesta sa adresom. Otkupljivač je dužan da prilikom otkupa predmeta ili njihovih delova izda ispravu-otkupni list o otkupu predmeta od dragocenih metala koji sadrži sledeće podatke: poslovno ime otkupljivača, adresu sedišta, broj otkupnog mesta i matični broj; ime i prezime, prebivalište, adresu i JMBG (ili registarski broj iz lične karte ili pasoša) lica koje je prodalo predmet od dragocenog metala; vrstu predmeta od dragocenog metala; vrstu dragocenog metala i stepen finoće; masu otkupljenog predmeta iskazanu u gramima; plaćeni iznos u dinarima za otkupljeni predmet; potpis otkupljivača i potpis lica koje je prodalo predmet od dragocenih metala. Kopije svih izdatih isprava-otkupnih listova o otkupu predmeta od dragocenih metala i njihovih delova, moraju se čuvati na otkupnom mestu u skladu sa propisima o računovodstvu, a evidenciju o izvršenom prometu otkupljivač je dužan da vodi na otkupnom mestu u skladu sa propisima kojima se uređuje evidencija prometa u trgovini.

Član 23. Predloga zakona propisuje da Direkcija vodi evidenciju znakova proizvođača, uvoznika i zastupnika, čija je sadržina propisana ovim članom. Predlogom zakona se predviđa nov posao Direkcije, vođenje registra otkupljivača, čija je sadržina takođe propisana ovim članom. Upis u registar otkupljivača vrši se na zahtev lica koje traži upis u taj registar i podnosilac zahteva može da započne

obavljanje otkupa tek danom upisa u registar. Rešenje o upisu u Registar otkupljivača donosi Direkcija i protiv tog rešenja može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja, uz koju se prilaže dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi. Rešenje ministra je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor. Otkupljivač je u obavezi da obavesti Direkciju o svim promenama podataka iz registra otkupljivača u roku od sedam dana od dana nastanka promene ili prekida obavljanja delatnosti i briše se iz registra otkupljivača na lični zahtev ili po službenoj dužnosti u slučaju brisanja otkupljivača iz registra u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata.

Članom 24. Predloga zakona propisano je da u Republici Srbiji važe inostrani žigovi ako su izdati u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumima čiji je potpisnik Republika Srbija. Ministar može priznati važenje inostranih žigova na predmetima, ako su izdati pod uslovima koji obezbeđuju ispunjenost zahteva koji su u Republici Srbiji propisani za te predmete. Ministar bliže propisuje način priznavanja inostranih žigova iz stava 2. ovog člana.

Član 25. Predloga zakona sadrži klauzulu o jedinstvenom tržištu u skladu sa kojom se pretpostavlja da predmet od dragocenog metala koji je zakonito stavljen na tržište države članice Evropske unije ili Republike Turske, ili koji je proizveden i zakonito stavljen na tržište države koja je ugovorna strana Sporazuma o Evropskom ekonomskom prostoru, i koji je u toj državi na propisan način označen, odnosno žigosan, ispunjava zahteve za stavljanje na tržište u Republici Srbiji. Stavom 2. ovog člana propisuje se da se za ocenu ispunjenosti ove pretpostavke primenjuje evropska Uredba 2019/515 o uzajamnom priznavanju robe koja se zakonito stavlja na tržište u drugoj državi članici i ukidanju Uredbe (EZ) br. 764/2008.

Članom 26. Predloga zakona propisano je da se za sprovođenje ispitivanja i žigosanja predmeta, vršenje hemijskih analiza dragocenih metala, legura i predmeta, ispitivanja opreme koja služi za ispitivanje predmeta od dragocenih metala, utvrđivanja ispunjenosti uslova za donošenje rešenja o znaku proizvođača, uvoznika, odnosno zastupnika, utvrđivanja ispunjenosti uslova za donošenje rešenja o ispitivanju i žigosanju predmeta u poslovnim prostorijama proizvođača ili uvoznika, kao i za izvršavanje drugih poslova u vezi sa ispitivanjem i žigosanjem predmeta, koje sprovodi Direkcija u skladu sa ovim zakonom plaćaju takse. Visina tih taksi ista je za strana i domaća lica i one se uplaćuju na odgovarajući račun za uplatu javnih prihoda budžeta Republike Srbije.

Članom 27. Predloga zakona propisano je da se u prodajnom prostoru proizvođača, uvoznika, zastupnika ili drugog privrednog subjekta mogu nalaziti samo predmeti koji su usaglašeni sa odredbama ovog zakona, koji moraju biti grupisani, a taj deo prodajnog prostora obeležen natpisom o vrsti i stepenu finoće dragocenog metala. U ostalim delovima poslovnog prostora koji se nalaze na istoj adresi kao i prodajni prostor, mogu se naći i predmeti koji su označeni u skladu sa odredbama ovog zakona, ali nisu žigosani. Predmeti iz stava 2. ovog člana moraju biti razvrstani po vrsti, broju i masi predmeta, leguri dragocenog metala od koje je predmet izrađen, kao i njenoj finoći. Proizvodi izrađeni od drugih metala koji se u prodajnom prostoru drže zajedno sa predmetima moraju biti posebno grupisani, a taj deo prodajnog prostora obeležen natpisom da ti proizvodi nisu od dragocenog metala.

Član 28. Predloga zakona propisuje da se u prodajnom prostoru, na vidnom mestu, moraju držati slike državnih žigova; lupa pomoću koje se oznake i žigovi, propisani ovim zakonom, mogu jasno videti i razlikovati i koja se mora staviti na raspolaganje zainteresovanim licima; obaveštenje o tome da obavezi žigosanja ne podležu predmeti od platine, zlata i paladijuma mase do 1 g i predmeti od srebra mase do 3 g, ali da ti predmeti moraju biti označeni, kao i obaveštenje o tome da

obavezi označavanja i žigosanja ne podležu predmeti od platine, zlata i paladijuma mase do 0,5 g i predmeti od srebra mase do 1 g. Proizvođači, uvoznici ili zastupnici dužni su da u svojim prodajnim prostorima na vidnom mestu drže i rešenje o znaku proizvođača, uvoznika ili zastupnika. Novina predviđena Predlogom zakona ogleda se u obavezi otkupljivača da u svim svojim otkupnim mestima na vidnom mestu drže rešenje o upisu u registar otkupljivača koji izdaje Direkcija.

Član 29. Predloga zakona propisuje da nadzor nad primenom zakona i drugih propisa u oblasti predmeta vrši ministarstvo nadležno za predmete od dragocenih metala. U cilju ispunjenja obaveze utvrđene Akcionim planom za sprovođenje preporuka iz Procene rizika za pranje novca i Procene rizika za finansiranje terorizma, koji je sastavni deo Zaključka Vlade („Službeni glasnik RS”, broj 55/18), od 16. jula 2018. godine, koja se odnosi na neophodnost preciziranja i razgraničenja nadležnosti u delu nadzora kontrole proizvodnje, prometa, otkupa i vođenja evidencije predmeta od dragocenih metala, u ovom članu je izvršeno jasno razgraničenje nadležnosti inspekcija, odnosno nadzora koji vrše tržišni inspektori i nadzora koji vrši Direkcija. S tim u vezi predviđeno je da nadležnost nad prometom i otkupom predmeta vrše tržišni inspektori u skladu sa ovim zakonom, kao i propisima kojima se uređuje evidencija prometa u trgovini i tržišni nadzor, a da Direkcija vrši nadzor nad predmetima od dragocenih metala koji obuhvata nadzor nad: predmetima koji su stavljeni na tržište u smislu ispunjavanja propisanih zahteva; održavanjem propisanih uslova kod privrednih subjekata kojima je izdato rešenje o znaku proizvođača, uvoznika ili zastupnika, kao i nadzor nad održavanjem propisanih uslova u poslovnim prostorijama proizvođača, uvoznika ili zastupnika predmeta u skladu sa članom 19. ovog zakona. Direkcija vrši nadzor u skladu sa propisima kojima se uređuje tržišni i inspekcijski nadzor.

Članom 30. Predloga zakona propisano je da Direkcija vrši nadzor preko inspektora, odnosno lica ovlašćenih za vršenje nadzora nad predmetima od dragocenih metala. U delu koji se odnosi na uslove koje mora da ispunjava lice da bi bilo inspektor, kao i u pogledu posedovanja službene legitimacije inspektora izvršeno je dodatno usklađivanje sa Zakonom o inspekcijском nadzoru. S tim u vezi, predviđeno je da inspektor može biti lice koje ispunjava uslove propisane zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, kao i da mora imati službenu legitimaciju u skladu sa tim zakonom. Ovim članom definisani su i slučajevi u kojima službena legitimacija prestaje da važi.

Član 31. Predloga zakona predviđa da u vršenju nadzora nad predmetima od dragocenih metala, inspektor odnosno lice ovlašćeno za vršenje nadzora nad predmetima ima pravo i dužnost da: ulazi u prostorije u kojima se predmeti proizvode i označavaju, radi provere ispunjenosti propisanih uslova u pogledu opreme i radnih prostorija; ulazi u sve prostorije koje čine poslovni i prodajni prostor proizvođača, uvoznika, zastupnika i privrednog subjekta, u kojima se predmeti stavljaju na tržište radi proveravanja usaglašenosti predmeta sa propisanim zahtevima, kao i ispunjenosti zahteva iz člana 27. i člana 28. st. 1. i 2. ovog zakona; da ulazi u prostorije proizvođača, uvoznika odnosno zastupnika u kojima se vrši ispitivanje i žigosanje predmeta u skladu sa članom 19. stav 2. ovog zakona, radi provere ispunjenosti propisanih uslova; da izvrši uvid, odnosno naloži da mu se u određenom roku stavi na uvid dokumentacija od značaja za nadzor, koju nije mogao da pribavi po službenoj dužnosti i uzima pismene i usmene izjave u vezi sa podacima koji su mu potrebni za sastavljanje zapisnika o izvršenom nadzoru i sačinjava zapisnik. Takođe, ovim članom propisano je i da ako inspektor odnosno lice ovlašćeno za vršenje nadzora utvrdi da nisu ispunjeni propisani uslovi iz stava 1. tačka 2) ovog člana, naložiće otklanjanje nepravilnosti i nedostataka u roku koji ne može biti duži od 30 dana, unosi to u zapisnik i podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka. Ako inspektor odnosno lice ovlašćeno za vršenje nadzora

utvrdi da nisu ispunjeni propisani uslovi iz stava 1. tač. 1) i 3) ovog člana, naložice otklanjanje nepravilnosti i nedostataka u roku koji ne može biti duži od 30 dana i uneti to u zapisnik. Ako nedostaci iz stava 3. ovog člana koji se odnose na stav 1. tačku 1) ovog člana ne budu otklonjeni u određenom roku, Direkcija donosi rešenje o ukidanju rešenja o znaku proizvođača. Ako nedostaci iz stava 2. ovog člana koji se odnose na stav 1. tačku 2) ovog člana ne budu otklonjeni u određenom roku, Direkcija donosi rešenje o povlačenju predmeta sa tržišta. Ako nedostaci iz stava 3. ovog člana koji se odnose na stav 1. tačku 3) ovog člana ne budu otklonjeni u određenom roku, Direkcija donosi rešenje o ukidanju rešenja iz člana 19. stav 3. ovog zakona. Protiv rešenja iz st. 4, 5. i 6. ovog člana može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja, uz koju se prilaže dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi. Žalba ne odlaže izvršenje rešenja. Rešenje ministra je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Članom 32. Predloga zakona propisano je da se odredbe člana 31. ovog zakona shodno primenjuju na proizvođače iz člana 21. ovog zakona. U vršenju nadzora, inspektor odnosno lice ovlašćeno za vršenje nadzora nad predmetima ima pravo i dužnost da proverava da li proizvođač iz člana 21. ovog zakona ispunjava zahteve iz tog člana. U slučaju da proizvođač iz člana 21. ovog zakona učini više od dva prekršaja u smislu neispunjavanja zahteva iz člana 21. ovog zakona, odnosno odredaba člana 15. ovog zakona, Direkcija donosi rešenje kojim nalaže proizvođaču da potvrđivanje usaglašenosti predmeta sa propisanim zahtevima može izvršiti isključivo ispitivanjem i žigosanjem u prostorijama Direkcije. Protiv rešenja može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja uz koju se prilaže dokaz o plaćenju republičkoj administrativnoj taksi. Žalba ne odlaže izvršenje rešenja. Rešenje ministra je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Članom 33. Predloga zakona propisano je da ukoliko inspektor, odnosno lice ovlašćeno za vršenje nadzora nad predmetima u toku vršenja nadzora nad predmetom koji je stavljen na tržište ne može sa sigurnošću utvrditi da li taj predmet ispunjava propisane zahteve nalaže proizvođaču, uvozniku, zastupniku ili drugom privrednom subjektu da predmet dostavi Direkciji radi ispitivanja. Troškove ispitivanja predmeta snosi Direkcija ako se utvrdi da predmet ispunjava propisane zahteve. Ovim članom propisano je i da ministar propisuje način postupanja sa predmetima u okviru nadzora nad predmetima iz stava 1. ovog člana, kao i metode ispitivanja koje se koriste kod nadzora nad tim predmetima.

Članom 34. Predloga zakona propisane su kaznene odredbe.

Članom 35. Predloga zakona propisan je rok za donošenje podzakonskih akata za sprovođenje ovog zakona, kao i da će se do donošenja tih akata primenjivati propisi doneti na osnovu Zakona o kontroli predmeta od dragocenih metala („Službeni glasnik RS”, br. 36/11 i 15/16), ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Članom 36. Predloga zakona propisano je da predmeti koji su ispitani i žigosani do dana stupanja na snagu ovog zakona ne podležu ponovnom ispitivanju i žigosanju. Rešenja o znaku proizvođača, uvoznika i zastupnika izdata do dana stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka roka važenja rešenja.

Članom 37. Predloga zakona propisano je da privredni subjekti koji na dan stupanja na snagu ovog zakona imaju znak proizvođača mogu da nastave da vrše otkup upotrebljivanih predmeta i njihovih delova, ukoliko u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona podnesu zahtev za upis u registar otkupljiivača.

Članom 38. Predloga zakona propisano je da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o kontroli predmeta od dragocenih metala

(„Službeni glasnik RS”, br. 36/11 i 15/16), Pravilnik o načinu vršenja kontrole i stepenu finoće zlatnih polufabrikata za zubno-protetske predmete („Službeni list SRJ”, broj 8/95), Pravilnik o uslovima i načinu davanja ovlašćenja privrednim subjektima i drugim pravnim licima za obavljanje poslova ispitivanja i žigosanja predmeta od dragocenih metala, kao i ispitivanja dragocenih metala i njihovih legura („Službeni glasnik RS”, broj 116/13), kao i Pravilnik o obrascu i sadržini službene legitimacije lica ovlašćenog za vršenje nadzora nad predmetima od dragocenih metala („Službeni glasnik RS”, broj 35/13).

Članom 39. Predloga zakona propisano je stupanje na snagu ovog zakona, kao i odložena primena člana 25. ovog zakona koji se primenjuje danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona u toku 2021. godine nisu potrebna dodatna sredstva iz budžeta Republike Srbije, jer su ista već opredeljena Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2021. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 149/20), na Razdelu 21, Glava 21.1. Direkcija za mere i dragocene metale, Program 1503, Funkcija 130, Programska aktivnost 0005 – Razvoj sistema kontrole predmeta od dragocenih metala, u iznosu od 17.178.000 dinara.

V. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

PRILOG 2:

Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promene koja se predlaže

- 1) Koji pokazatelji se prate u oblasti, koji su razlozi zbog kojih se ovi pokazatelji prate i koje su njihove vrednosti?

U oblasti predmeta od dragocenih metala vodi se evidencija privrednih subjekata koji poseduju znak proizvođača, odnosno znak uvoznika predmeta od dragocenih metala ili zastupnika proizvođača, kao i podatak o proizvođačima, uvoznicima ili zastupnicima proizvođača koji ispunjavaju propisane uslove da se u njihovim radnim prostorijama može sprovesti ispitivanje i žigosanje. Takođe, prate se podaci o proizvođačima koji za predmet od dragocenog metala imaju propisanu dokumentaciju kao zamenu za žigosanje, kao i broj ovlašćenih tela koji obavljaju ispitivanje i žigosanje.

U vezi sa navedenim trenutno je evidentirano oko 800 proizvođača i 180 uvoznika predmeta od dragocenih metala koji poseduju znak, dok je samo jedan proizvođač osposobljen da se u njegovim prostorijama sprovodi ispitivanje i žigosanje. Do sada nema proizvođača koji su za svoje predmete imali dokumentaciju kao zamenu za žigosanje. Uvidom u registar ovlašćenih tela za ispitivanje i žigosanje da nema ovlašćenih tela za navedene poslove.

U oblasti predmeta od dragocenih metala prate se takođe aktivnosti Direkcije za mere i dragocene metale (u daljem tekstu: Direkcija) kao organa uprave u sastavu Ministarstva privrede, pre svega broj predmeta od dragocenih metala koji su žigosani i broj sprovedenih nadzora nad predmetima od dragocenih metala.

S tim u vezi u 2018. godini je sprovedeno oko 190.000 ispitivanja i žigosanja predmeta od zlata i oko 70.000 ispitivanja i žigosanja predmeta od srebra. Takođe, u istom periodu sprovedeno je 253 nadzora nad predmetima od dragocenih metala na tržištu.

Uvidom u ove podatke može se pratiti nivo poslovne aktivnosti u jednoj posebnoj grani privrede kao što je oblast predmeta od dragocenih metala, u kojoj su pre svega aktivna mikro i mala preduzeća.

- 2) Da li se u predmetnoj oblasti sprovodi ili se sprovodio dokument javne politike ili propis? Predstaviti rezultate sprovođenja tog dokumenta javne politike ili propisa i obrazložiti zbog čega dobijeni rezultati nisu u skladu sa planiranim vrednostima.

U oblasti predmeta od dragocenih metala sprovodi se Zakon o kontroli predmeta od dragocenih metala („Službeni glasnik RS”, br. 36/11 i 15/16 – u daljem tekstu: Zakon), i podzakonski akti doneti na osnovu tog zakona.

Ovim zakonom omogućeno je da legalan otkup upotrebljivanih predmeta od dragocenih metala može da vrše samo lice koje se u smislu tog zakona smatra proizvođačem. Proizvođač predmeta od dragocenih metala je privredni subjekt koji je registrovan za obavljanje delatnosti proizvodnje predmeta od dragocenih metala u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata i kome je Direkcija za mere i dragocene metale izdala rešenje o znaku proizvođača.

Tim zakonom omogućeno je i svakom zainteresovanom proizvođaču predmeta od dragocenih metala u Republici Srbiji da svoje predmete, pored znaka proizvođača i oznake finoće, označava i svojim znakom koji je zaštićen u skladu sa propisima kojima se uređuju žigovi, kako bi proizvođač predmeta od dragocenih metala bio prepoznat na domaćem i inostranom tržištu predmeta od dragocenih metala.

Kada su u pitanju predmeti iz uvoza koje prate odgovarajući sertifikati, odnosno garancije, koji se smatraju uverenjima o potvrđivanju stepena finoće predmeta,

omogućeno je da se na takve predmete ne stavlja znak uvoznika, odnosno zastupnika, a pod žigosanjem takvih predmeta, smatra se izdavanje uverenja o potvrđivanju stepena finoće predmeta.

Ovim zakonom je omogućeno, odnosno stvoren je pravni osnov, da se u Republici Srbiji može koristiti međunarodni žig za označavanje predmeta od dragocenih metala, s tim što će samo označavanje predmeta tim žigom biti omogućeno nakon što Republika Srbija dobije status punopravnog člana Konvencije za kontrolu i žigosanje predmeta od dragocenih metala.

Omogućeno je i priznavanje važenja inostranih žigova na predmetima, ako su izdati pod uslovima koji obezbeđuju ispunjenost zahteva koji su u Republici Srbiji propisani za te predmete.

Ovim zakonom se povećavaju ingerencije u vršenju nadzora nad predmetima od dragocenih metala na tržištu, pa samim tim i kvalitet nadzora, čime će se još više povećati sigurnost svih učesnika na tržištu i zaštititi javni interes.

3) Koji su važeći propisi i dokumenti javnih politika od značaja za promenu koja se predlaže i u čemu se taj značaj ogleda?

Utvrđivanje Predloga zakona planirano je Planom rada Vlade za I kvartal 2019. godine. Vršiti se i usklađivanje sa Zakonom o inspekcijskom nadzoru i Zakonom o opštem upravnom postupku.

Takođe, donošenjem novog Zakona o predmetima od dragocenih metala izvršava se obaveza utvrđena tačkom 48.1.1 Akcionog plana za sprovođenje preporuka iz Procene rizika za pranje novca i Procene rizika za finansiranje terorizma, koji je sastavni deo Zaključka Vlade („Službeni glasnik RS”, broj 55/18, od 16. jula 2018. godine – u daljem tekstu: AP), koja se odnosi na neophodnost preciziranja i razgraničenja nadležnosti u delu nadzora kontrole proizvodnje, prometa, otkupa i vođenja evidencije predmeta od dragocenih metala.

4) Da li su uočeni problemi u oblasti i na koga se oni odnose? Predstaviti uzroke i posledice problema.

Imajući u vidu da su nakon stupanja na snagu Zakona doneti sistemski zakoni i to Zakon o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS”, br. 18/16 i 95/16 - autentično tumačenje) i Zakon o inspekcijskom nadzoru („Službeni glasnik RS”, br. 36/15, 44/18 - dr. zakon i 95/18) neophodno je usaglasiti ovaj zakon u delu koji uređuje upravni postupak, kao i u delu koji uređuje inspekcijski nadzor u oblasti predmeta od dragocenih metala.

Važećim zakonom je propisano da proizvođač, uvoznik ili zastupnik proizvođača predmeta od dragocenih metala predmete označava između ostalog znakom proizvođača, uvoznika ili zastupnika proizvođača koji se određuje rešenjem koje na njihov zahtev donosi Direkcija i koje važi 10 godina. Ovakvim zakonskim rešenjem proizvođač, uvoznik ili zastupnik proizvođača je u obavezi da podnese zahtev za obnavljanje rešenja o znaku, ukoliko i dalje žele da obavljaju poslove u oblasti predmeta, što je dodatna administrativna obaveza koja otežava poslovanje. Takođe, Direkcija sprovodi postupak po zahtevu koji obuhvata formiranje posebne komisije i ponovnu proveru ispunjenosti posebnih uslova podnosioca zahteva za obnavljanje znaka proizvođača, što zahteva dodatno angažovanje resursa Direkcije. S obzirom da je trenutno evidentirano oko 800 proizvođača i 180 uvoznika predmeta od dragocenih metala koji poseduju znak, uočena je potreba da se ove odredbe zakona urede na drugačiji način u cilju olakšavanja poslovanja i efikasnijeg iskorišćavanja resursa Direkcije koji bi mogli da se usmere na druge poslove.

Otkup upotrebljivanih predmeta od dragocenih metala je prvi put uređen važećim zakonom, i to na taj način da su otkup navedenih predmeta mogli obavljati samo proizvođači predmeta od dragocenih metala. Uređenje otkupa na takav način

dovelo je do nedovoljno precizne nadležnosti organa nadzora/inspekcije nad prometom otkupljenih predmeta što je dovelo do problema kod spoljnotrgovinskog prometa, carine i sumnje u postojanje rizika za pranje novca.

5) Koja promena se predlaže?

S obzirom na vrstu poslova koje obavlja Direkcija kao organ državne uprave u sastavu Ministarstva privrede u oblasti predmeta od dragocenih metala predloženim rešenjima predviđeno je da se način obavljanja tih poslova u potpunosti usaglasi sa odredbama Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS”, br. 18/16 i 95/16 – autentično tumačenje) i Zakona o inspekcijskom nadzoru („Službeni glasnik RS”, br. 36/15, 44/18 – dr. zakon i 95/18) i ispune obaveze propisane navedenim zakonima.

Na inicijativu proizvođača predmeta od dragocenih metala u cilju olakšavanja njihovog poslovanja, predviđeno je da rok važenja rešenja o znaku proizvođača, uvoznika ili zastupnika proizvođača bude neograničen.

U saradnji sa predstavnicima tržišne inspekcije predložena su rešenja kojima se uređuje nadzor/inspekcija u potpunosti u skladu sa tačkom 48.1.1 Akcionog plana za sprovođenje preporuka iz Procene rizika za pranje novca i Procene rizika za finansiranje terorizma, koji je sastavni deo Zaključka Vlade („Službeni glasnik RS”, broj 55/18, od 16. jula 2018. godine - u daljem tekstu: AP).

6) Da li je promena zaista neophodna i u kom obimu?

Da, potrebna je.

U saradnji sa predstavnicima tržišne inspekcije predložena su rešenja kojima se uređuje nadzor/inspekcija u potpunosti u skladu sa tačkom 48.1.1 Akcionog plana za sprovođenje preporuka iz Procene rizika za pranje novca i Procene rizika za finansiranje terorizma, koji je sastavni deo Zaključka Vlade.

S obzirom na broj proizvođača i uvoznika predmeta od dragocenih metala koji poseduju znak, uočena je potreba da se ove odredbe zakona urede na drugačiji način u cilju olakšavanja poslovanja i efikasnijeg iskorišćavanja resursa Direkcije koji bi mogli da se usmere na druge poslove.

Utvrđeno je da mnogi proizvođači u smislu ovog zakona obavljaju samo otkup i promet upotrebljivanih predmeta a ne proizvodnju predmeta.

7) Na koje ciljne grupe će uticati predložena promena? Utvrditi i predstaviti ciljne grupe na koje će promena imati neposredan odnosno posredan uticaj.

Predložena rešenja će uticati na:

- proizvođače, uvoznike ili zastupnike proizvođača predmeta od dragocenih metala koji predmete označavaju znakom proizvođača, uvoznika ili zastupnika koji se određuje rešenjem Direkcije i važi deset godina – koji ukidanjem roka važenja rešenja više neće biti u obavezi da Direkciji podnose zahtev za obnavljanje rešenja o znaku proizvođača, uvoznika ili zastupnika. Ukidanjem ove obaveze doprineće se olakšanju poslovanja proizvođača, uvoznika ili zastupnika proizvođača predmeta od dragocenih metala;

- Direkciju za mere i dragocene metale i Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija – Sektor tržišne inspekcije, koji kao organi uprave sprovode inspekcijski nadzor u oblasti predmeta od dragocenih metala, tako što su preciznije formulisane odredbe koje se odnose raspodelu nadležnosti inspekcijski nadzor u cilju efikasnijeg organizovanja i obavljanja tih poslova;

- na nove privredne subjekte – otkupljivače upotrebljivanih predmeta i o kojima će se voditi evidencija u cilju kvalitetnijeg nadzora nad njihovim radom.

8) Da li postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena i o kojim dokumentima se radi?

Ne postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena.

9) Da li je promenu moguće ostvariti primenom važećih propisa?

Promenu nije moguće ostvariti primenom važećih propisa.

10) Kvantitativno (numerički, statistički) predstaviti očekivane trendove u predmetnoj oblasti, ukoliko se odustane od intervencije („*status quo*”).

Nije moguće, pitanje nije relevantno.

11) Kakvo je iskustvo u ostvarivanju ovakvih promena u poređenju sa iskustvom drugih država, odnosno lokalnih samouprava (ako je reč o javnoj politici ili aktu lokalne samouprave)?

Međunarodna Konvencija za kontrolu i žigosanje predmeta od dragocenih metala (Hallmarking Convention) je osnov za propisivanje zahteva za stavljanje na tržište predmeta od dragocenih metala.

Države u okruženju i u Evropskoj unije nisu propisima uredile otkup predmeta od dragocenih metala ili nije u nadležnosti institucije za kontrolu predmeta od dragocenih metala na tržištu.

PRILOG 3:

Ključna pitanja za utvrđivanje ciljeva

1) Zbog čega je neophodno postići željenu promenu na nivou društva? (odgovorom na ovo pitanje definiše se opšti cilj).

2) Šta se predmetnom promenom želi postići? (odgovorom na ovo pitanje definišu se posebni ciljevi, čije postizanje treba da dovode do ostvarenja opšteg cilja. U odnosu na posebne ciljeve, formulišu se mere za njihovo postizanje).

Promenom se na nivou društva omogućava da se obavljanje poslova u oblasti predmeta od dragocenih metala u potpunosti usaglasa sa odredbama Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS”, br. 18/16 i 95/16 - autentično tumačenje) i Zakona o inspeksijskom nadzoru („Službeni glasnik RS”, br. 36/15, 44/18 - dr. zakon i 95/18) i ispune obaveze propisane navedenim zakonima.

Preciznije propisane razgraničenja nadležnosti nadzora u vezi sa proizvodnjom, prometom, otkupom i vođenjem evidencije predmeta od dragocenih metala, a koji obavljaju Direkcija i tržišna inspekcija.

Viši nivo provere predmeta od dragocenih metala u cilju zaštite potrošača.

Unapređenje terminologije i pojednostavljena i jasnije definisana pojedina rešenja.

3) Da li su opšti i posebni ciljevi usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika i postojećim pravnim okvirom, a pre svega sa prioritarnim ciljevima Vlade?

Opšti i posebni ciljevi usklađeni su sa Akcionim planom za sprovođenje preporuka iz Procene rizika za pranje novca i Procene rizika za finansiranje terorizma, koji je sastavni deo Zaključka Vlade („Službeni glasnik RS”, broj 55/18, od

16. jula 2018. godine – u daljem tekstu: AP), kao i sa Zakonom o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS”, br. 18/16 i 95/16 – autentično tumačenje) i Zakonom o inspekcijskom nadzoru („Službeni glasnik RS”, br. 36/15, 44/18 – dr. zakon i 95/18)

4) Na osnovu kojih pokazatelja učinka će biti moguće utvrditi da li je došlo do ostvarivanja opštih odnosno posebnih ciljeva?

Ispunjavanje Akcionog plana za sprovođenje preporuka iz Procene rizika za pranje novca i Procene rizika za finansiranje terorizma.

Očekivanim smanjenjem broja subjekata nad kojima se vrši nadzor (proizvođači predmeta od dragocenih metala) uz zadržavanje istog nivoa nadzora nad predmetima od dragocenih metala u nadležnosti Direkcije omogućiće se kvalitetnije obavljanje predmetne aktivnosti.

PRILOG 4:

Ključna pitanja za identifikovanje opcija javnih politika

1) Koje relevantne opcije (alternativne mere, odnosno grupe mera) za ostvarenje cilja su uzete u razmatranje? Da li je razmatrana „*status quo*” opcija?

Za ostvarenje cilja razmatrana je i „*status quo*” opcija, međutim svi uočeni problemi uslovlili su potrebu menjanja važećeg zakona. Potreba usklađivanja sa ZUP-om, ZIN-om, izvršenje obaveze iz Akcionog plana za sprovođenje preporuka iz Procene rizika za pranje novca i Procene rizika za finansiranje terorizma.

2) Da li su, pored regulatornih mera, identifikovane i druge opcije za postizanje željene promene i analizirani njihovi potencijalni efekti?

Željena promena u kontekstu uočenih problema nije se mogla sprovesti bez izmene propisa.

3) Da li su, pored restriktivnih mera (zabrane, ograničenja, sankcije i slično) ispitane i podsticajne mere za postizanje posebnog cilja?

Za postizanje posebnog cilja podsticajna mera je omogućavanje svim privrednim subjektima koji su registrovani u APR-u da se bave otkupom (otkup više ne moraju da vrše samo proizvođači predmeta od dragocenih metala). Podsticajna mera za proizvođače predmeta od dragocenih metala ogleda se u ukidanju oročavanja rešenja o znaku proizvođača.

4) Da li su u okviru razmatranih opcija identifikovane institucionalno upravljачko organizacione mere koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi?

U vezi sa institucionalno upravljачko organizacionim merama koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi, važno je istaći uvođenje registra otkupljivača, koji će da vodi Direkcija. Osim toga, preciznije se razdvajaju inspekcijske aktivnosti koje sprovode Direkcija i tržišna inspekcija.

5) Da li se promena može postići kroz sprovođenje informativno-edukativnih mera?

Promenu nije moguće postići kroz sprovođenje informativno-edukativnih mera.

6) Da li ciljne grupe i druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora mogu da budu uključene u proces sprovođenja javne politike, odnosno propisa ili se problem može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora?

Ciljne grupe i druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora ne mogu da budu uključene u proces sprovođenja javne politike, odnosno propisa. Naime, u periodu od 2011. godine, kada je donet važeći zakon, do danas, nije bilo interesovanja ni zahteva za ovlašćivanje tela koja bi, pored Direkcije, obavljala poslove ispitivanja i žigosanja predmeta od dragocenih metala, kao i ispitivanja dragocenih metala i njihovih legura.

7) Da li postoje raspoloživi, odnosno potencijalni resursi za sprovođenje identifikovanih opcija?

U oblasti predmeta od dragocenih metala, vođenje registra otkupljivača je jedini novi posao Direkcije, i taj posao ne zahteva angažovanje dodatnih resursa, kako kadrovskih, tako ni tehničkih.

8) Koja opcija je izabrana za sprovođenje i na osnovu čega je procenjeno da će se tom opcijom postići željena promena i ostvarenje utvrđenih ciljeva?

Izabrana opcija navedena je u odgovorima pod br. 1), 2) i 4) ovog priloga.

PRILOG 5:

Ključna pitanja za analizu finansijskih efekata

1) Kakve će efekte izabrana opcija imati na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku?

Izabrana opcija neće imati značajne efekte na budžet Republike Srbije.

Uvođenjem novog privrednog subjekta (otkupljivača) i obavezu upisa u registar će u kratkom i srednjem roku neznatno povećati javne prihode za iznos takse upisa u predmetni registar. S obzirom da je rok važenja upisa u registar bez vremenskog ograničenja taj dodatni javni prihod će biti jednokratni.

Efikasnijim nadzorom može se očekivati povećanje broja ispitanih i žigosanih predmeta, ali propisivanjem da mali i krti predmeti ne podležu ispitivanju i žigosanju ipak se očekuje da će javni prihodi od aktivnosti ispitivanja i žigosanja predmeta ostati na istom nivou.

2) Da li je finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja i kojih?

Finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije nije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja,

3) Kako će sprovođenje izabrane opcije uticati na međunarodne finansijske obaveze?

Sprovođenje ovog zakona neće uticati na međunarodne finansijske obaveze.

4) Koliki su procenjeni troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije (osnivanje novih institucija, restrukturiranje postojećih institucija i obuka državnih službenika) iskazani u kategorijama kapitalnih troškova, tekućih troškova i zarada?

Promene u zakonu neće prouzrokovati nove troškove, pa samim tim nije potrebno procenjivati troškove.

5) Da li je moguće finansirati rashode izabrane opcije kroz redistribuciju postojećih sredstava?

Da

6) Kakvi će biti efekti sprovođenja izabrane opcije na rashode drugih institucija?

Ovim zakonom se samo preciznije razdvajaju inspekcijske aktivnosti koje već sprovode Direkcija i tržišna inspekcija, tako da neće biti promena u rashodima drugih institucija.

PRILOG 6:

Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata

1) Koje troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata?

Za nove privredne subjekte troškovi će se odnositi na taksu za upis u registar otkupljiivača, vreme koje je potrebno za postupak donošenja rešenja i upis u registar, kao i troškovi identifikacije otkupnog mesta.

Mora se napomenuti da će trošak upisa u registar otkupljiivača biti minimalan jer je to jednostavan administrativni postupak. Takođe, očekuje se da će vreme za donošenje rešenja i upis u registar biti kratko jer se ne propisuju posebni zahtevi za otkupljiivače.

Koristi će biti u tome što se omogućavanje svim privrednim subjektima da se bave otkupom.

Takođe, proizvođači koji su se praktično bavili samo otkupom neće imati obavezu da poseduju opremu za proizvodnju kao i znak proizvođača što će dovesti do smanjenja njihovih troškova poslovanja.

Novim rešenjem da predmeti od platine, zlata i paladijuma mase do 0,5 g i predmeti od srebra mase do 1 g, ne podležu obavezi označavanja, ispitivanja i žigosanja, smanjiće se troškovi poslovanja proizvođača, uvoznika ili zastupnika.

2) Da li izabrana opcija utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu (uključujući i efekte na konkurentnost cena) i na koji način?

Povećanje broja subjekata koji se bave otkupom može da utiče na podizanje cene predmeta od dragocenih metala u otkupu koji su sirovina za proizvođače, ali sa druge strane viša cena predmeta ide u korist građanima koji prodaju upotrebljavane predmete.

Sa druge strane, oni dosadašnji proizvođači koji se odluče da se samo bave otkupom mogu da prodaju svoju opremu drugim proizvođačima što će dovesti do pada cene opreme.

3) Da li izabrane opcije utiču na uslove konkurencije i na koji način?

Nova rešenja koja se odnose na otkup upotrebljavanih predmeta će uticati na povećanje broja privrednih subjekata koji će obavljati poslove otkupa i samim tim se može očekivati pojačana konkurencija.

4) Da li izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija i na koji način?

Nova rešenja neće uticati na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija.

5) Da li izabrana opcija utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu i na koji način?

Nova rešenja neće uticati na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu.

6) Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?

Nova rešenja neće imati efekte na kvalitet i status radne snage.

PRILOG 7:

Ključna pitanja za analizu efekata na društvo

1) Kolike troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati građanima?

Nova rešenja neće prouzrokovati troškove građanima.

Koristi su vezane za bolju zaštitu i informisanost potrošača.

Pojačana konkurencija u otkupu predmeta, odnosno veće cene pri otkupu će biti od koristi građanima koji prodaju upotrebljavane predmete.

2) Da li će efekti realizacije izabrane opcije štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije i da li će to negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije, kao i koje mere treba preduzeti da bi se ovi rizici sveli na minimum?

Oblast predmeta od dragocenih metala nije usmerena na neku specifičnu grupu populacije.

3) Na koje društvene grupe, a posebno na koje osetljive društvene grupe, bi uticale mere izabrane opcije i kako bi se taj uticaj ogledao (pre svega na siromašne i socijalno isključene pojedince i grupe, kao što su osobe sa invaliditetom, deca, mladi, žene, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, neobrazovani, nezaposleni, izbegla i interno raseljena lica i stanovništvo ruralnih sredina i druge osetljive društvene grupe)?

Oblast predmeta od dragocenih metala nije usmerena na neke osetljive društvene grupe.

4) Da li bi i na koji način izabrana opcija uticala na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad (npr. promene u stopama zaposlenosti, otpuštanje tehnoloških viškova, ukinuta ili novoformirana radna mesta, postojeća prava i obaveze radnika, potrebe za prekvalifikacijama ili dodatnim obukama koje nameće tržište rada, rodnu ravnopravnost, ranjive grupe i oblike njihovog zapošljavanja i slično)?

Uvođenjem novih privrednih subjekata koji će vršiti otkup upotrebljivanih predmeta od dragocenih metala na tržište očekuje se formiranje novih radnih mesta, jačanje konkurentnosti, kao i unapređenje poslovnog okruženja.

5) Da li izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman, ili dovode do direktne ili indirektno diskriminacije različitih kategorija lica (npr. na osnovu nacionalne pripadnosti, etničkog porekla, jezika, pola, rodnog identiteta, invaliditeta, starosne dobi, seksualne orijentacije, bračnog statusa ili drugih ličnih svojstava)?

Oblast predmeta od dragocenih metala omogućavaju ravnopravan tretman, različitih kategorija lica.

6) Da li bi izabrana opcija mogla da utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kojem obimu?

Očekuje se da rešenja u ovom zakonu pozitivno utiču na cene u ovoj oblasti ali zbog širine oblasti uticaj na standard stanovništva je bez značaja.

7) Da li bi se realizacijom izabranih opcija pozitivno uticalo na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu i na koji način?

Oblast predmeta od dragocenih metala ne utiče na promenu socijalne situacije.

8) Da li bi se realizacijom izabrane opcije uticalo na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osetljive grupe i na koji način?

Oblast predmeta od dragocenih metala ne utiče na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja.

PRILOG 8:

Ključna pitanja za analizu efekata na životnu sredinu

1) Da li izabrana opcija utiče i u kojem obimu utiče na životnu sredinu, uključujući efekte na kvalitet vode, vazduha i zemljišta, kvalitet hrane, urbanu ekologiju i upravljanje otpadom, sirovine, energetska efikasnost i obnovljive izvore energije?

Oblast predmeta od dragocenih metala ne utiče na životnu sredinu.

2) Da li izabrana opcija utiče na kvalitet i strukturu ekosistema, uključujući i integritet i biodiverzitet ekosistema, kao i floru i faunu?

3) Da li izabrana opcija utiče na zdravlje ljudi?

4) Da li izabrana opcija predstavlja rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi i da li se dopunskim merama može uticati na smanjenje tih rizika?

5) Da li izabrana opcija utiče na zaštitu i korišćenje zemljišta u skladu sa propisima koji uređuju predmetnu oblast?

Ključna pitanja za analizu upravljačkih efekata

1) Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?

U saradnji sa predstavnicima tržišne inspekcije predložena su rešenja kojima se uređuje nadzor/inspekcija u potpunosti u skladu sa tačkom 48.1.1 Akcionog plana za sprovođenje preporuka iz Procene rizika za pranje novca i Procene rizika za finansiranje terorizma, koji je sastavni deo Zaključka Vlade („Službeni glasnik RS”, broj 55/18, od 16. jula 2018. godine - u daljem tekstu: AP).

Ovim zakonom se samo preciznije razdvajaju inspekcijske aktivnosti koje već sprovode Direkcija i tržišna inspekcija

2) Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?

Direkcija i tržišna inspekcija imaju kapacitete za sprovođenje ovog zakona.

3) Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl.) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti?

Nije potrebno izvršiti restrukturiranje postojećih državnih organa.

4) Da li je izabrana opcija u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika?

Da.

5) Da li izabrana opcija utiče na vladavinu prava i bezbednost?

Nije relevantno.

6) Da li izabrana opcija utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave i na koji način?

7) Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sprovede izabrana opcija i obezbedi njeno kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njena održivost?

Predviđeno je da ministar nadležan za predmete od dragocenih metala donese sledeće podzakonske akte kojima će propisati:

- zahteve koje predmeti od dragocenih metala moraju ispunjavati i u pogledu stepena finoće sredstava za lemljenje, prevlake od drugog dragocenog metala, delova od nedragocenih metala, ukoliko ih predmet sadrži, kao i druge zahteve u pogledu njihove izrade;

- sadržinu, oblik i dimenzije znaka proizvođača, uvoznika, odnosno zastupnika i oznake finoće, način na koji se predmeti označavaju, opremu i izgled radnih prostorija koje moraju da poseduju proizvođači predmeta, kao i sadržinu i obrazac zahteva za dobijanje znaka proizvođača;

- vrste, oblike, izgled i način izrade državnih žigova;

- način ispitivanja i žigosanja predmeta, ispitivanja dragocenih metala i

njihovih legura, sadržinu i obrazac zahteva za ispitivanje, odnosno žigovanje predmeta, obrazac izveštaja o rezultatima izvršenog ispitivanja dragocenih metala i njihovih legura, kao i opremu za ispitivanje i žigovanje predmeta, spisak predmeta koji se žigošu i mesto na koje se državni žig utiskuje;

- uslove koje moraju ispunjavati radne prostorije i oprema za ispitivanje i žigovanje predmeta;
- način utvrđivanja usaglašenosti predmeta sa propisanim zahtevima na osnovu propisane dokumentacije, kao i sadržinu te dokumentacije;
- način priznavanja inostranih žigova, kao i
- način postupanja sa predmetima u okviru nadzora nad predmetima i metode ispitivanja koje se koriste kod nadzora nad tim predmetima.

Registar otkupljivača je javni registar i biće objavljen na internet stranici Direkcije.

PRILOG 10:

Ključna pitanja za analizu rizika

1) Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa? Da li je sprovođenje izabrane opcije prioritet za donosiocima odluka u narednom periodu (Narodnu skupštinu, Vladu, državne organe i slično)?

2) Da li su obezbeđena finansijska sredstva za sprovođenje izabrane opcije? Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđeno dovoljno vremena za sprovođenje postupka javne nabavke ukoliko je ona potrebna?

Za sprovođenje ovog zakona u toku 2019. godine nisu potrebna dodatna sredstva iz budžeta Republike Srbije, jer su ista već opredeljena Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2019. godinu.

3) Da li postoji još neki rizik za sprovođenje izabrane opcije?

Za sprovođenje ovog zakona nije identifikovan još neki rizik.

Informacija o sprovedenim konsultacijama sadrže podatke o:

1) vremenu, obimu i metodama konsultacija;

Imajući u vidu značaj pitanja koja uređuje ovaj zakon, ministar privrede je rešenjem Broj: 119-01-166/2018-07 od 8. oktobra 2018. godine obrazovao Posebnu radnu grupu (u daljem tekstu: Radna grupa), koja je pripremila tekst Nacrta zakona.

Rešenjem ministra privrede Broj: 119-01-166/2018-07 od 24. decembra 2018. godine, došlo je do proširenja Radne grupe nakon sastanka predstavnika organa održanog radi dogovora o načinu sprovođenja određenih aktivnosti iz Akcionog plana za sprovođenje preporuka iz Procene rizika za pranje novca i Procene rizika za finansiranje terorizma.

U periodu od 10. do 30. aprila 2019. godine Ministarstvo privrede je sprovelo javnu raspravu o Nacrtu zakona, čime je omogućeno i drugim zainteresovanim stranama da se uključe u rad na izradi Nacrta zakona. Tekst Nacrta zakona je objavljen na internet stranici Ministarstva privrede www.privreda.gov.rs, Direkcije za mere i dragocene metale www.dmdm.gov.rs, kao i na portalu e-uprave www.euprava.gov.rs.

2) učesnicima konsultativnog procesa;

Pored predstavnika Ministarstva privrede i Direkcije za mere i dragocene metale, u Radnu grupu za izradu Nacrta zakona imenovani su i predstavnici Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija - Sektora tržišne inspekcije, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva finansija - Uprave carina, Ministarstva finansija - Uprave za sprečavanje pranja novca, Narodne banke Srbije - Zavoda za izradu novčanica i kovanog novca, Saveza udruženja zlatara Srbije, kao i Unije zlatara Srbije.

U rad Radne grupe uključeni su i predstavnici Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija iz Sektora za spoljnotrgovinsku politiku, multilateralnu i regionalnu ekonomsku i trgovinsku saradnju.

3) pitanjima koja su bila predmet konsultacija;

Najveći deo pitanja odnosi na rešenja i odredbe ovog zakona kojima je uređen otkup upotrebljivanih predmeta od dragocenih metala i njihovih delova/otkupljivači, kao i odredbe o investicionom zlatu.

4) primedbama, sugestijama i komentarima koji su uzeti u razmatranje i onima koji nisu uvaženi, kao i o razlozima za njihovo neprihvatanje;

Primedba da je potrebno propisati uslove za otkupljivače koji bi trebalo da imaju elementarno znanje o dragocnim metalima; da je potrebno propisati za otkupljivače stroge uslove kao i za nove proizvođače, ako nemaju potrebno obrazovanje propisati im odgovarajući ispit kod Direkcije.

Odgovor: u Nacrtu zakona akcenat nije na propisivanju uslova za subjekte koji bi se bavili otkupom upotrebljivanih predmeta, već na jačanju odgovarajućeg nadzora nad poslovanjem tih subjekata;

Primedba da se ne može poistovetiti otkupljivač sa proizvođačem, jer dragoceni metal proizvođačima predstavlja osnovnu sirovinu za rad.

Odgovor: Za razliku od važećeg zakona, Nacrtom zakona se uspostavlja drugačiji koncept u kome nema propisivanja uslova za obavljanje aktivnosti otkupa, već je suština u jačanju nadzora nad svima koji se time bave. Nacrtom zakona se uvodi jasno razgraničenje proizvođača od otkupljivača i s tim u vezi uspostavlja se zvaničan registar otkupljivača koji će da vodi Direkcija. Proizvođači će i dalje moći da vrše otkup predmeta, ali uz uslov da se registruju kod Direkcije kao otkupljivači, čime očekujemo da će se rešiti problem „fiktivnih proizvođača”.

Sugestija da je potrebno propisati da proizvođači automatski stiču status otkupljivača, jer samo preko otkupa dobijaju dragocene metale kao osnovnu sirovinu za rad.

Odgovor: Koncept koji se uvodi Nacrtom zakona je da su i proizvođači u obavezi da Direkciji podnesu zahtev za upis u registar otkupljivača. Naime, praksa je pokazala da se proizvodnjom predmeta od dragocenih metala ne bave svi subjekti koji danas imaju znak proizvođača i koji vrše otkup predmeta. U cilju jasnog razdvajanja otkupljivača od proizvođača, proizvođači koji imaju nameru da se bave otkupom biće u obavezi da se u Direkciji registruju i kao otkupljivači, čime će se, s jedne strane olakšati rad tržišne inspekcije, a sa druge strane, onemogućiti proizvođač da npr. negira da je iskoristio svoje pravo da se bavi otkupom i da samim tim ne vodi propisanu evidenciju o otkupljenim predmetima.

Primedba da se briše odredba u skladu sa kojom se odredbe ovog zakona ne odnose na investiciono zlato. Naprotiv, u ovom zakonu treba definisati osnovne pojmove investicionog zlata (oblik izrade, finoća, težina, žigovi ...) pošto je veći broj kolega izrazio želju da se bavi izradom i prodajom investicionog zlata.

Odgovor: Investiciono zlato nije predmet Nacrta zakona jer se radi o specifičnoj vrsti štednje odnosno novca. Definicija investicionog zlata propisana je Zakonom o porezu na dodatu vrednost („Službeni glasnik RS”, br. 84/04...4/19-usklađeni din. izn), koji je u potpunosti usklađen sa Direktivom 2006/112 EC.

Primedba da se predvidi i postojanje predmeta od zlata 999/1000 (investiciono zlato).

Odgovor: Investiciono zlato nije predmet Nacrta zakona, ali napominjemo da je Nacrtom zakona predviđena mogućnost da predmeti od zlata mogu imati stepen finoće 999/1000.

Primedba da se izuzme investiciono zlato sa LBMA sertifikatom od obaveze ispitivanja i žigosanja.

Odgovor: Predlog se odnosi na investiciono zlato koje nije predmet Nacrta zakona.

5) uticaju rezultata konsultacija na izbor mera iz propisa;

Predlog da se briše: „V stepen finoće 375 hiljaditih delova (375/1000)”.

Odgovor: Predlog se prihvata. Na okruglom stolu odlučeno je da finoća 375/1000 bude izbrisana iz Nacrta zakona, tako da je za predmete od zlata najniži stepen finoće 585/1000 kao i do sada.

Predlog da treba uvesti obavezno ispitivanje i žigosanje bar jedanput godišnje? Odgovor: Smatramo da je navedeni predlog za razmatranje i predložiće se Radnoj grupi da ga detaljnije obradi. U vezi sa ovom problematikom postavlja se pitanje kriterijuma u skladu sa kojima bi se odredila količina proizvedenih predmeta koje je na godišnjem nivou potrebno podneti Direkciji na ispitivanje i žigosanje, kako bi se privredni subjekt smatrao proizvođačem.

Komentar da se usled smanjene kupovne moći građana sve češće na tržištu nalaze predmeti od dragocenih metala izuzetno sitni, sklone lomljenju i oštećenju prilikom žigosanja i predlog da ti predmeti treba da poseduju samo oznaku finoće, a da prateća dokumentacija dokazuje njihovo poreklo (carinska deklaracija, nalog za proizvodnju i sl), što se odnosi na član 16, dok bi mala izmena u članu 13. omogućila uvoznocima, tj. zastupnicima bržu i jednostavniju prodaju.

Odgovor: Predložiće se Radnoj grupi da razmotri ovaj predlog jer je opravdan.

U periodu od 10. do 30. aprila 2019. godine Ministarstvo privrede je sprovelo javnu raspravu o Nacrtu zakona, čime je omogućeno i drugim zainteresovanim stranama da se uključe u rad na izradi Nacrta zakona. Tekst Nacrta zakona je objavljen na internet stranici Ministarstva privrede www.privreda.gov.rs, Direkcije za mere i dragocene metale www.dmdm.gov.rs, kao i na portalu e-uprave www.euprava.gov.rs.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa – Vlada
Obrađivač – Ministarstvo privrede

2. Naziv propisa
PREDLOG ZAKONA O PREDMETIMA OD DRAGOCENIH METALA
DRAFT LAW ON THE PRECIOUS METALS ARTICLES

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):
  - a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa, POGLAVLJE V, ČLAN 77. SPORAZUMA KOJI SE ODNOSI NA TEHNIČKE PROPISE, STANDARDIZACIJU, METROLOGIJU, AKREDITACIJU I OCENJIVANJE USAGLAŠENOSTI, PO KOM SE REPUBLIKA SRBIJA OBAVEZALA DA ĆE PREDUZETI NEOPHODNE MERE KAKO BI SE POSTEPENO POSTIGLA USKLAĐENOST SA TEHNIČKIM PROPISIMA EVROPSKE UNIJE.

  - b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma, ČLAN 72. SPORAZUMA

  - v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma, ISPUNJAVANJE U POTPUNOSTI

  - g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
/
  - d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije. GLAVA 3. SPOSOBNOST PREUZIMANJA OBAVEZA IZ ČLANSTVA U EU, 3.1. SLOBODA KRETANJA ROBA, DEO 3.1.4. PROCEDURALNA PITANJA,

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:
  - a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
UGOVOR O FUNKCIONISANJU EVROPSKE UNIJE, DEO TREĆI - POLITIKE I UNUTRAŠNJE DELOVANJE UNIJE, NASLOV II. – SLOBODNO KRETANJE ROBE, POGLAVLJE 3. ZABRANA KVANTITATIVNIH OGRANIČENJA IZMEĐU DRŽAVA ČLANICA, ČL. 34. I 35. SA KOJIMA JE PREDLOG ZAKONA O PREDMETIMA OD DRAGOCENIH METALA POTPUNO USKLAĐEN

  - b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
/
  - v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,
/
  - g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
/
  - d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.
/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije

sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

OBLAST PREDMETA OD DRAGOCENIH METALA KOJU REGULIŠE PREDLOG ZAKONA O PREDMETIMA OD DRAGOCENIH METALA JE NEHARMONIZOVANA TEHNIČKA OBLAST U KOJOJ NE POSTOJE ODGOVARAJUĆE NADLEŽNOSTI EVROPSKE UNIJE NITI ODGOVARAJUĆI SEKUNDARNI IZVORI PRAVA EVROPSKE UNIJE SA KOJIMA JE POTREBNO OBEZBEDITI USKLAĐENOST PREDLOGA ZAKONA.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

NE

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

PREDLOG ZAKONA O PREDMETIMA OD DRAGOCENIH METALA NIJE BIO PREDMET KONSULTACIJA SA EVROPSKOM KOMISIJOM, NITI SU U NJEGOVOJ IZRADI UČESTVOVALI KONSULTANTI JER SE NJIME NE VRŠI USKLAĐIVANJE SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE.